

STUDNE, ŽUMPY A MALÉ ČISTIARNE ODPADOVÝCH VÔD

pri rodinných domoch

STUDNE, ŽUMPY A MALÉ ČISTIARNE ODPADOVÝCH VÔD

pri rodinných domoch

Názov: Studne, žumpy a malé čistiarne odpadových vôd pri rodinných domoch
Autori: Anna Gaálová, Oľga Rechterovičová, Květoslava Farkašová
Vydavateľ: Slovenská agentúra životného prostredia
Editor: Renáta Grófová
Jazykové korektúry: Alena Kosturiková
Grafická úprava: Marián Horváth
Foto obálka: Ilustračná fotografia korenovky.cz
Tlač: Registrovaný sociálny podnik Alfa s. r. o., Banská Bystrica
Vydanie: I.
Rok vydania: 2023
Počet strán: 40 s.
Náklad: 3 000 ks
ISBN: 978-80-8213-110-2

Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu

Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku.

Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.

OBSAH

Predslov	4
1. Studne pre potreby jednotlivých občanov (domácnosti) a pôsobnosť obce	4
1.1. Všeobecné užívanie vôd	4
1.2. Povoľovanie studní	5
1.3. Návrh postupu žiadateľa na vybudovanie studne pre potreby domácnosti	8
1.4. Prechodné ustanovenia vodného zákona	10
2. Žumpy a malé čistiarne odpadových vôd pri rodinných domoch	11
2.1. Povinnosti vlastníkov stavby alebo vlastníkov pozemku pripojiť stavbu alebo pozemok na verejnú kanalizáciu	12
2.2. Individuálne systémy čistenia odpadových vôd – žumpy a malé ČOV	12
2.3. Povoľovací proces	14
2.3.1. Žumpy	14
2.3.2. Malé ČOV	17
2.4. Návrh postupu stavebníka (žiadateľa) na vybudovanie malej ČOV (pri rodinnom dome aj pri rekreačnom dome)	20
2.5. Oboznámenie s novou právnou úpravou v súvislosti s povoľovaním, zriaďovaním a kontrolou prevádzkovania malých ČOV do 50 EO	21
3. Často kladené otázky	28
3.1. Studne pri rodinných domoch	28
3.2. Žumpy a malé ČOV	30
3.3. Verejné vodovody a verejné kanalizácie	33
Skratky	36
Literatúra	37

*Vodu neoceníme, dokiaľ nám nevyschne studňa,
a to platí o všetkom v živote.
Benjamin Franklin*

PREDSLOV

Publikácia je svojím obsahom zameraná na problematiku povoľovania studní, žump a malých čistiarní odpadových vôd pri rodinných domoch.

Cieľom autorského kolektívu bolo čo najjednoduchšou formou podať informácie samospráve a občanom, aby sa vedeli orientovať pri povolení a užívaní týchto stavieb. Pri tvorbe tejto publikácie sa vychádzalo z faktu, že rodinné domy vlastní a užívajú fyzické osoby. V takom prípade, studne povoľuje obec v rámci preneseného výkonu štátnej vodnej správy. Žumpy povoľuje obec ako stavebný úrad. Malé čistiarne odpadových vôd povoľuje okresný úrad – odbor starostlivosti o životné prostredie. V jednotlivých kapitolách sa týmto témam venujeme podrobnejšie.

1. STUDNE PRE POTREBY JEDNOTLIVÝCH OBČANOV (DOMÁCNOSTI) A PÔSOBNOSŤ OBCE

Ústava Slovenskej republiky v článku 4 uvádza, že nerastné bohatstvo, jaskyne, podzemné vody, prírodné liečivé zdroje a vodné toky sú vo vlastníctve Slovenskej republiky. Slovenská republika chráni a zveľaďuje toto bohatstvo, šetrne a efektívne využíva nerastné bohatstvo a prírodné dedičstvo v prospech svojich občanov a nasledujúcich generácií.

Slovenská republika chráni svoje podzemné vody aj povrchové vody prostredníctvom legislatívy a orgánov štátu. Jedným z najdôležitejších legislatívnych nástrojov na ochranu vôd je zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „vodný zákon“).

Podľa § 1 ods. 1 vodného zákona voda ako životne dôležitá zložka životného prostredia je nenahraditeľná surovina a prírodné bohatstvo, ktorá má strategický význam pre bezpečnosť štátu a ktorej nedostatok môže spôsobiť ohrozenie života a zdravia obyvateľstva alebo ohroziť plnenie základných funkcií štátu.

Podľa § 3 ods. 4 vodného zákona podzemné vody sú prednostne určené na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou a na účely, na ktoré je použitie pitnej vody ustanovené osobitným predpisom. Iné použitie podzemných vôd je možné iba pri zachovaní ich prednostného určenia.

Obyvateľstvo Slovenskej republiky je zásobované pitnou vodou prednostne verejnými vodovodmi. Tam, kde nie sú vybudované verejné vodovody, zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou je riešené neverejnými vodovodmi alebo vybudovaním studní s odberom podzemných vôd.

1.1. VŠEOBECNÉ UŽÍVANIE VÔD

Vodný zákon umožňuje odber podzemných vôd bez povolenia alebo súhlasu orgánu štátnej vodnej správy v prípade, ak ide o odber podzemných vôd na uspokojovanie osobných potrieb domácnosti, ak sa takýto odber vykonáva na mieste, ktoré je na to vhodné, jednoduchým vodným zariadením a spôsobom,

ktorý neobmedzí alebo neznemožní rovnaké používanie iným osobám. Jednoduchými vodnými zariadeniami na odbery podzemných vôd sú domové studne, z ktorých sa podzemná voda čerpá ručne. V tomto prípade ide o všeobecné užívanie vôd, pri ktorom sa nesmie ohroziť ani zhoršiť kvalita alebo zdravotná bezchybnosť podzemných vôd, poškodiť životné prostredie a prírodné dedičstvo. Všeobecné užívanie vôd nesmie slúžiť na podnikateľské účely. Obec v prenesenom výkone štátnej vodnej správy môže podľa § 63 ods. 4 vodného zákona všeobecne záväzným nariadením všeobecné užívanie vôd bez náhrady obmedziť, zmeniť alebo zakázať, ak to vyžaduje ochrana zdravia a bezpečnosť osôb, ochrana vodných stavieb a zariadení, ochrana rybníctva a ochrana prírody a krajiny.

1.2. POVOĽOVANIE STUDNÍ

Studňa je podľa § 52 ods. 1 písm. d) vodného zákona vodnou stavbou, ktorá sa využíva na odber podzemných vôd. Na uskutočnenie studne, jej zmenu, zmenu v užívaní, zrušenie alebo odstránenie je potrebné povolenie orgánu štátnej vodnej správy podľa § 26 ods. 1 vodného zákona. Ak vznikne pochybnosť, či studňa je vodná stavba, rozhoduje o tom orgán štátnej vodnej správy podľa § 52 ods. 2 vodného zákona.

Na odber podzemných vôd (osobitné užívanie vôd) zo studne je potrebné povolenie orgánu štátnej vodnej správy podľa § 21 ods. 1 písm. b) prvý bod vodného zákona. Podľa § 26 ods. 6 vodného zákona povolenie na odber podzemných vôd nezaručuje odber týchto vôd v povolenom množstve ani v potrebnej kvalite.

Studne a s nimi spojený odber podzemných vôd na uspokojovanie potrieb jednotlivých občanov (domácností), napr. studne pri rodinných domoch, pri stavbách na individuálnu rekreáciu alebo studne na pozemkoch, kde nie je nehnuteľnosť, avšak pozemok sa využíva pre potreby domácnosti (ďalej len „studňa pri RD“), si vyžadujú povolenie orgánu štátnej vodnej správy podľa § 26 ods. 1 vodného zákona a podľa § 21 ods. 1 písm. b) prvý bod vodného zákona.

Vecnú pôsobnosť na povoľovanie studní pri RD a s ňou spojený odber podzemných vôd má podľa § 63 ods. 1 písm. a) vodného zákona v prenesenom výkone pôsobnosti na úseku štátnej vodnej správy príslušná obec, v ktorej katastrálnom území sa má studňa vybudovať.

Podľa § 63 ods. 2 vodného zákona si môže okresný úrad vyhraďiť rozhodovanie vo veci, najmä ak ide o územia chránených vodohospodárskych oblastí a územia ochranných pásiem vodárenských zdrojov. V súlade s princípom procesnej ekonómie zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, ak okresný úrad povoľuje pre rodinný dom napr. domovú čistiareň odpadových vôd, môže okresný úrad povoliť aj studňu pri RD, aby mohlo byť z procesného hľadiska čo najrýchlejšie ukončené konanie vo veci povoľovania všetkých vodných stavieb pre rodinný dom. Povolenie domovej čistiarne odpadových vôd alebo tepelného čerpadla typ voda – voda je iba v pôsobnosti okresného úradu a nie obce, nakoľko pri týchto vodných stavbách dochádza k vypúšťaniu odpadových vôd a obce nemajú pôsobnosť povoľovať vypúšťanie odpadových vôd či už do povrchových vôd alebo do podzemných vôd.

Obec v prenesenom výkone štátnej vodnej správy sa vyjadruje podľa § 28 ods. 1 vodného zákona k studni pri RD, stavbe rodinného domu, ako aj k stavbe na individuálnu rekreáciu, pričom vo svojom vyjadrení určí, či je predpokladaná stavba možná z hľadiska vodných pomerov a podmienok na realizáciu studne. Obec vo vyjadrení uvedie všetky obmedzujúce skutočnosti, napr. podzemné vody sú prednostne určené na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou, predmetná studňa je vodnou stavbou a vyžaduje povolenie na odber podzemných vôd, že takýto odber bude na dobu určitú a pod.

Je potrebné rozlišovať obec ako stavebný úrad podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“), ktorá povoľuje napr. rodinný dom, a obec ako orgán štátnej vodnej správy v prenesenom výkone pôsobnosti,

ktorá povoľuje studňu a odber podzemných vôd podľa vodného zákona.

Pri povoľovaní studne pri RD sa na jej umiestnenie odporúčajú najmenšie vzdialenosti od zdrojov možného znečistenia podľa STN 75 5115 Studne individuálneho zásobovania vodou. Pri povoľovaní odberu podzemných vôd zo studne pri RD obec má vyžadovať hydrogeologický posudok vypracovaný oprávneným hydrogeológom, v ktorom bude okrem iného uvedené, či je potrebná čerpacia skúška. Podľa § 21 ods. 2 vodného zákona povolenie na osobitné užívanie vôd, ktoré možno užívať len s vodnou stavbou, sa vydá pred vydaním stavebného povolenia na vodnú stavbu alebo súčasne v spoločnom konaní s povolením vodnej stavby.

Podľa § 12 písm. h) vyhlášky Slovenského banského úradu č. 89/1988 Zb. o racionálnom využívaní výhradných ložísk, o povoľovaní a ohlasovaní banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankým spôsobom sa jednotlivito ohlasuje strojové vrtanie studní s hĺbkou väčšou ako 30 m, pričom podľa § 10 ods. 1 tejto vyhlášky organizácia, vykonávajúca danú činnosť, ohlasuje bankú činnosť a činnosť vykonávanú bankým spôsobom príslušnému obvodnému bankému úradu. Pokiaľ táto povinnosť nebola splnená, orgán štátnej vodnej správy (obec) oznámi túto skutočnosť obvodnému bankému úradu.

Obec v prenesenom výkone pôsobnosti na úseku štátnej vodnej správy môže povoliť osobitné užívanie vôd (odber podzemných vôd) a stavebne povoliť studňu v spoločnom konaní. Podľa § 21 ods. 4 vodného zákona povolenie na odber podzemných vôd možno vydať najviac na desať rokov. Vybudovanú studňu možno užívať na základe právoplatného kolaudačného rozhodnutia.

Pri povoľovaní studní pri RD je potrebné zohľadňovať aj existujúce ochranné pásma podľa osobitných predpisov, najmä ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov podľa § 26 zákona č. 538/2002 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečivých kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých predpisov v znení neskorších predpisov a vyžiadať si stanovisko Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky.

Ak bude povoľovaná studňa umiestnená v ochranných pásmach vodárenských zdrojov, je potrebné upovedomiť o začatí konania aj príslušný okresný úrad – orgán štátnej vodnej správy.

Podzemná voda využívaná na pitné účely musí spĺňať požiadavky podľa vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 247/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, monitorovania a manažmentu rizík pri zásobovaní pitnou vodou v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

Podľa § 2 ods. 8 vyhlášky pred začatím využívania nového zdroja pitnej vody na individuálne zásobovanie pitnou vodou sa vykonáva minimálna analýza pitnej vody podľa prílohy č. 2; pričom individuálne zásobovanie pitnou vodou je zásobovanie pitnou vodou menej ako 50 osôb alebo zásobovanie s priemernou dennou produkciou menej ako 10 m³ pitnej vody vypočítanou ako priemer za kalendárny rok. Na splnenie tejto požiadavky odporúčame konzultáciu na príslušnom regionálnom úrade verejného zdravotníctva. Na vlastníka studne pri RD, ktorá sa už využíva, sa nevzťahujú žiadne legislatívne požiadavky na pravidelnú kontrolu kvality odoberanej podzemnej vody a odovzdávania výsledkov povoľujúcemu orgánu štátnej vodnej správy. Je na vlastníčkovi studne pri RD, aby si vo vlastnom záujme dával pravidelne robiť kontrolu kvality odoberanej podzemnej vody.

Pre studne pri RD orgán štátnej vodnej správy, ktorým je obec, neurčuje ochranné pásmo na zabezpečenie kvality a výdatnosti zdroja podľa § 32 ods. 1 vodného zákona. Vzhľadom k tomu, že pre studne pri RD je nepravdepodobný odber podzemných vôd väčší ako 1 250 m³ mesačne alebo 15 000 m³ ročne, nevyžaduje sa pri povoľovaní rozhodnutie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky o schválení záverečnej správy s vypočtom množstiev podzemnej vody, nevyžaduje sa oznamovanie údajov o odberoch podzemnej vody podľa § 6 ods. 5 vodného zákona a odber podzemnej vody nie je spolpatný.

Podľa § 27 ods. 7 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 442/2002 Z. z.“) potrubie verejného vodovodu vrátane jeho vodovodných prípojk a na ne napojených vnútorných rozvodov nesmie byť prepojené s potrubím z iného zdroja vody, ako je vodárenský zdroj verejného vodovodu.

Studňa pri rodinnom dome (Foto: www.stavebnik.sk)

Studňa pri rodinnom dome (Foto: www.wienerberger.sk)

1.3. NÁVRH POSTUPU ŽIADATEĽA NA VYBUDOVANIE STUDNE PRE POTREBY DOMÁCNOSTI

Návrh postupu žiadateľa na vybudovanie studne pre potreby domácnosti (pri rodinnom dome, pri rekreačnom dome, na pozemku bez nehnuteľnosti) je nasledovný:

I. krok

Ak je zámerom vybudovať studňu s iným ako ručným čerpaním, je potrebné požiadať obec ako orgán v prenesenom výkone štátnej vodnej správy o **vyjadrenie k zámeru**, či je predpokladaná stavba možná a za akých podmienok ju možno uskutočniť a užívať.

II. krok

Informácia na stavebnom úrade obce, či sa vyžaduje územné rozhodnutie na studňu a ak áno, je potrebné **požiadať o územné rozhodnutie**. Ak nie, je potrebné **požiadať** stavebný úrad obce o **vydanie záväzného stanoviska**, ktorým sa overí dodržanie zastavovacích podmienok určených územným plánom obce.

III. krok

V prípade kladného vyjadrenia obce žiadateľ podá **žiadosť o povolenie na odber podzemných vôd a o povolenie na vybudovanie vodnej stavby – studne** na obec.

Súčasťou žiadosti sú najmä:

- údaje o žiadateľovi,
- hydrogeologický posudok oprávnenej osoby (hydrogeológa),
- aké množstvo podzemných vôd sa požaduje odoberať,
- projektová dokumentácia studne,
- situačný nákras umiestnenia stavby na podklade kópie katastrálnej mapy,
- číslo listu vlastníctva pozemku, na ktorom má byť vybudovaná studňa,
- preukázanie vlastníckeho alebo iného práva k pozemku,
- doklady podľa kroku II.,
- spôsob uskutočnenia stavby – svojpomocne alebo dodávateľsky. Pri stavbe svojpomocne uviesť, kto bude vykonávať stavebný dozor,
- dátum začatia a ukončenia výstavby,
- zoznam vlastníkov susedných parciel a ostatných účastníkov konania,
- stanoviská dotknutých orgánov, správcov inžinierskych sietí, ak sa vyžadujú,
- stanovisko Ministerstva zdravotníctva SR v prípade, ak sa studňa bude nachádzať v ochrannom pásme prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov,
- správny poplatok 30 eur.

IV. krok

Návrh na vydanie kolaudačného rozhodnutia

Súčasťou žiadosti sú najmä:

- údaje o žiadateľovi,
- kópia právoplatného stavebného povolenia na studňu,
- projektová dokumentácia uskutočnenej realizácie stavby,
- odovzdávací a preberací protokol stavby studne,
- elektrická revízia čerpadla studne,
- vyhlásenie stavebného dozoru, ak bola stavba uskutočnená svojpomocne,
- správny poplatok 20 eur.

POSTUPU ŽIADATEĽA NA VYBUDOVANIE STUDNE

pre potreby domácnosti
(platí pre studne pri RD s iným ako ručným čerpaním)

PRED REALIZÁCIOU STAVBY

I. KROK	Žiadosť o vyjadrenie k zámeru vodnej stavby	PREDLOŽIŤ NA: OBEC
II. KROK	Informovať sa, či sa vyžaduje/nevyžaduje územné rozhodnutie na stavbu studne	OBEC
ak ÁNO	Žiadosť o vydanie územného rozhodnutia o umiestnení stavby	OBEC
ak NIE	Žiadosť o vydanie záväzného stanoviska k stavbe	OBEC
III. KROK	Žiadosť o povolenie na odber podzemných vôd	OBEC
	Žiadosť o povolenie na vybudovanie vodnej stavby (studne)	OBEC

PO REALIZÁCIÍ STAVBY

IV. KROK	Návrh na vydanie kolaudačného rozhodnutia	OBEC
----------	---	------

Dôležité:
Všetky odbery podzemných vôd do 31.12.2022 musia mať odber podzemných vôd povolený najviac na 10 rokov.

1.4. PRECHODNÉ USTANOVENIA VODNÉHO ZÁKONA

Podľa prechodných ustanovení § 80e ods. 2 vodného zákona povolenia na odber podzemných vôd vydané podľa § 21 ods. 1 vodného zákona v znení účinnom do 14. marca 2018, ktoré nie sú v súlade s týmto zákonom v znení účinnom od 15. marca 2018, je potrebné do 31. decembra 2022 uviesť s ním do súladu, inak strácajú platnosť. Prechodné ustanovenia sa vzťahujú na všetky odbery podzemných vôd bez ohľadu na množstvo odoberaných podzemných vôd, teda aj odberov podzemných vôd zo studní pri RD. To znamená, že všetky odbery podzemných vôd do 31. 12. 2022 musia mať odber podzemných vôd povolený najviac na 10 rokov.

2. ŽUMPY A MALÉ ČISTIARNE ODPADOVÝCH VÔD PRI RODINNÝCH DOMOCH

Vo vodnom zákone, v zákone č. 442/2002 Z. z. a v nariadení vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 398/2012 Z. z. (ďalej len „nariadenie vlády č. 269/2010 Z. z.“), sú upravené okrem iného požiadavky týkajúce sa podmienok pre povoľovanie, zriaďovanie, rozvoj a prevádzkovanie čistiarní odpadových vôd. V nariadení vlády č. 269/2010 Z. z. sú ustanovené limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia vypúšťaných splaškových odpadových vôd a komunálnych odpadových vôd do povrchových vôd a do podzemných vôd.

Podľa súčasne platnej legislatívy v zásade platí, že komunálne odpadové vody pred ich vypúšťaním do povrchových vôd alebo podzemných vôd musia prejsť čistením, ktorým sa zabezpečia požadované limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia týchto vypúšťaných vôd v závislosti od veľkosti zdroja znečistenia (§ 36 ods.1 vodného zákona).

Podľa § 36 ods. 2 vodného zákona komunálne odpadové vody, ktoré vznikajú v aglomeráciách nad 2 000 ekvivalentných obyvateľov, sa musia odvádzať a prejsť čistením len verejnou kanalizáciou. Tam, kde výstavba verejnej kanalizácie nepredstavuje prínos pre životné prostredie alebo vyžaduje neprimerane vysoké náklady, možno použiť individuálne systémy alebo iné primerané systémy, ktorými sa dosiahne rovnaká úroveň ochrany životného prostredia ako pri odvádzaní odpadových vôd verejnou kanalizáciou. Takýmito systémami sú najmä vodotesné žumpy alebo malé čistiarne odpadových vôd. Použitie individuálneho systému alebo iného primeraného systému v povolení pri vodotesných žumpách odôvodní orgán štátnej správy a pri malých čistiarniach odpadových vôd orgán štátnej vodnej správy. Pri nakladaní s odpadovými vodami akumulovanými vo vodotesných žumpách sa postupuje podľa § 4 ods. 3 písm. g) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, pričom tieto musia byť zneškodňované v čistiarni odpadových vôd.

Podľa § 36 ods. 3 vodného zákona nakladanie s komunálnymi odpadovými vodami, ktoré vznikajú v aglomeráciách menších ako 2 000 ekvivalentných obyvateľov, ktoré nemajú vybudovanú verejnú kanalizáciu bez primeraného čistenia alebo v riedko osídlených oblastiach mimo aglomerácií možno okrem verejnej kanalizácie riešiť aj individuálnymi systémami alebo inými primeranými systémami, ktorými sú najmä vodotesné žumpy a pre riedko osídlené oblasti aj malé čistiarne odpadových vôd s primeraným čistením tak, aby sa dosiahli environmentálne ciele pre povrchové vody a podzemné vody v súlade s § 5 vodného zákona (do ktorého sú premietnuté požiadavky rámcovej smernice o vode).

V § 36 ods. 4 prvej a druhej vety vodného zákona je uvedené, že povolenie na stavbu iného primeraného systému alebo individuálneho systému možno vydať len na dobu určitú. V lokalitách, kde je vybudovaná a uvedená do prevádzky verejná kanalizácia sa po skončení platnosti povolenia toto predlžovať nebude.

Dôležité je hľadanie optimálneho riešenia odvádzania alebo čistenia odpadových vôd v konkrétnych prípadoch alebo lokalitách, kde výstavba verejnej kanalizácie nepredstavuje prínos pre životné prostredie alebo si vyžaduje neprimerane vysoké náklady, alebo pre nedostatok finančných prostriedkov ešte nie je vybudovaná verejná kanalizácia. Vodný zákon umožňuje v týchto prípadoch použitie individuálneho systému čistenia odpadových vôd alebo iného primeraného systému, ktorým sa dosiahne rovnaká úroveň ochrany životného prostredia ako pri odvádzaní odpadových vôd verejnou kanalizáciou.

K individuálnym systémom čistenia odpadových vôd alebo iným primeraným systémom patria:

- vodotesné žumpy,
- malé čistiarne odpadových vôd do 50 EO (ďalej len „malé ČOV“).

V súčasnosti neexistujú žiadne legislatívne prekážky, ktoré by bránili uplatňovaniu decentralizovaných

systémov na čistenie odpadových vôd. Jediné zákonné požiadavky na tieto systémy sú rovnaké ako na všetky ostatné technológie a týkajú sa limitov vypúšťania znečistenia do povrchových vôd alebo do podzemných vôd, ktoré sú obsiahnuté v nariadení vlády č. 269/2010 Z. z. V princípe platí, že individuálne systémy čistenia odpadových vôd alebo iné primerané systémy sú vhodné všade tam, kde v závislosti od miestnych podmienok nie je efektívne budovať centralizované kanalizačné systémy a kde sú na použitie individuálnych systémov čistenia odpadových vôd alebo iných primeraných systémov vhodné prírodné podmienky, najmä hydrogeologické. Finančná efektívnosť (t. j. neprimerane vysoké náklady na výstavbu verejnej kanalizácie) a geografické podmienky konkrétneho územia sú teda základnými kritériami pre použitie individuálnych systémov čistenia odpadových vôd alebo iných primeraných systémov.

Dôraz nie je kladený na to, ktorá alternatíva je lepšia, či žumpa alebo malá ČOV, prípadne ktorý typ malej ČOV. Prístup k tejto problematike musí byť v rámci povoľovacieho procesu individuálny. Riešenie vypúšťania splaškových odpadových vôd z domácností prostredníctvom malých ČOV je možné považovať za opatrenie prispievajúce k zlepšeniu existujúceho stavu nečistených odpadových vôd a je prijateľným alternatívnym spôsobom v aglomeráciách, kde nie je možné budovať stokovú sieť a čistiť komunálne odpadové vody v centrálnych čistiarniach odpadových vôd.

2.1. POVINNOSTI VLASTNÍKOV STAVBY ALEBO VLASTNÍKOV POZEMKU PRIPOJIŤ STAVBU ALEBO POZEMOK NA VEREJNÚ KANALIZÁCIU

Novelou vodného zákona s účinnosťou od 15. marca 2018 vznikla povinnosť pre vlastníkov nehnuteľností napojiť sa na existujúcu verejnú kanalizáciu najneskoršie do 31. decembra 2021, ak je to technicky a ekonomicky možné.

Podľa § 42bb Prechodného ustanovenia k úpravám účinných od 15. marca 2018 zákona č. 442/2002 Z. z. je vlastník stavby alebo vlastník pozemku povinný splniť povinnosť podľa § 23 ods. 2 druhej vety do 31. decembra 2021.

V § 23 ods. 2 druhej vete zákona č. 442/2002 Z. z. je ustanovené, že vlastník stavby alebo vlastník pozemku, na ktorom bola povolená žumpa, je povinný pripojiť stavbu alebo pozemok na verejnú kanalizáciu, ak je to technicky možné a nevyžaduje si to neprimerane vysoké náklady.

Je povinnosťou zamestnancov obcí a zamestnancov štátnej vodnej správy v spolupráci so zamestnancami obcí vykonávať kontroly u vlastníkov žump pri rodinných domoch, zamerané na predloženie dokladov o odvoze odpadových vôd. Predpokladá sa, že to bude účinný nástroj, na zvýšenie napojenosti obyvateľstva na už vybudovanú verejnú kanalizáciu. Nepredloženie dokladov v zmysle vodného zákona sa považuje za priestupok podľa § 77 ods. 1 písm. p) vodného zákona.

Podľa § 36 ods. 7 písm. c) zákona č. 442/2002 Z. z. obec rozhoduje o uložení povinnosti vlastníka stavby alebo pozemku pripojiť sa na verejnú kanalizáciu.

2.2. INDIVIDUÁLNE SYSTÉMY ČISTENIA ODPADOVÝCH VÔD – ŽUMPY A MALÉ ČOV

Žumpa je vodotesná stavba slúžiaca na zachytávanie a akumuláciu splaškových odpadových vôd bez ich ďalšieho vypúšťania do povrchových alebo podzemných vôd (ide o bezodtokové nádrže). Žumpa nie je vodná stavba, pretože je to nádrž na dočasné uskladnenie odpadových vôd a podlieha povoľovaciemu procesu podľa stavebného zákona, kde stavebným úradom je obec.

Pri nakladaní s odpadovými vodami akumulovanými vo vodotesných žumpách sa postupuje podľa § 4 ods. 3 písm. g) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. To znamená, že „obec pri výkone samosprávy zabezpečuje verejnosprospešné služby, najmä zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump“.

Z § 36 ods. 7 zákona č. 442/2002 Z. z. vyplýva, že obec zabezpečuje podmienky na odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd verejnou kanalizáciou od jej obyvateľov a ďalších osôb v obci, na vyprázdňovanie obsahu domových žump v obci. Obec vydáva všeobecne záväzné nariadenie o spôsobe náhradného odvádzania odpadových vôd a o zneškodňovaní obsahu žump podľa miestnych podmienok.

Z vodného zákona vyplýva, že všetky odpadové vody musia pred ich vypúšťaním prejsť sekundárnym čistením, to znamená, že jediný spôsob likvidácie odpadových vôd zo žump je odvádzanie do čistiarnie odpadových vôd.

Vlastník žumpy je povinný na výzvu obce alebo orgánu štátnej vodnej správy predložiť doklady o odvoze odpadových vôd najviac za posledné dva roky.

V § 36 ods. 4 vodného zákona je uvedené, že ten, kto akumuluje odpadové vody v žumpe, je povinný zabezpečiť ich zneškodňovanie odvozom do čistiarnie odpadových vôd a na výzvu obce (§ 36 ods. 7 písm. a) zákona 442/2002 Z. z.) alebo orgánu štátnej vodnej správy predložiť doklady o odvoze odpadových vôd najviac za posledné dva roky. Odvoz odpadových vôd môže vykonávať len prevádzkovateľ verejnej kanalizácie (§ 2 písm. b) a § 5 zákona č. 442/2002 Z. z.), obec alebo osoba oprávnená podľa osobitného predpisu (§ 25 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Ten, kto vykonáva odvoz odpadových vôd, je povinný vydať doklad o odvoze tomu, kto o odvoz požiadal; doklad o odvoze odpadových vôd obsahuje meno, priezvisko a adresu toho, komu bol odvoz odpadových vôd vykonaný, dátum odvozu, miesto umiestnenia žumpy, množstvo vyvezených odpadových vôd, názov osoby, ktorá odvoz odpadových vôd vykonala a adresu čistiarnie odpadových vôd.

Podľa § 77 ods. 1 písm. p) vodného zákona priestupku sa dopustí ten, kto nepreukáže zneškodňovanie odpadových vôd zo žumpy na výzvu obce alebo orgánu štátnej vodnej správy. Priestupok prejednáva podľa § 77 ods. 3 písm. b) vodného zákona okresný úrad. Za priestupok možno uložiť pokutu podľa § 77 ods. 2 písm. c) vodného zákona do 165 eur.

Vlastník stavby alebo vlastník pozemku je povinný podľa § 23 ods. 2 zákona č. 442/2002 Z. z. pripojiť stavbu alebo pozemok, kde vznikajú odpadové vody, na verejnú kanalizáciu a splniť technické podmienky týkajúce sa najmä miesta a spôsobu pripojenia na verejnú kanalizáciu a uzatvoriť zmluvu o pripojení s vlastníkom verejnej kanalizácie, ak v obci, na ktorej území sa stavba alebo pozemok nachádza, je zriadená a vlastník stavby alebo vlastník pozemku nemá povolenie príslušného orgánu štátnej vodnej správy na iný spôsob nakladania s odpadovými vodami. Vlastník stavby alebo vlastník pozemku, na ktorom bola povolená žumpa, je povinný pripojiť stavbu alebo pozemok na verejnú kanalizáciu, ak je to technicky možné a nevyžaduje si to neprimerane vysoké náklady.

Podľa § 36 ods. 15 vodného zákona vypúšťať čistiarenský kal a obsah žump do povrchových vôd a do podzemných vôd je zakázané. S čistiarenským kalom treba nakladať tak, aby sa minimalizovali nepriaznivé vplyvy na životné prostredie.

Podľa § 77 ods. 1 písm. j) vodného zákona priestupku na úseku ochrany vôd, vodných tokov a vodných stavieb sa dopustí ten, kto znečistí alebo ohrozí povrchové vody alebo podzemné vody (§ 36 ods. 15 vodného zákona). Za uvedený priestupok možno podľa § 77 ods. 2 písm. b) vodného zákona uložiť pokutu do 100 eur. Priestupky prejednáva podľa § 77 ods. 3 písm. b) vodného zákona okresný úrad.

Podľa § 23 ods. 7 zákona č. 442/2002 Z. z., ak je súčasťou verejnej kanalizácie čistiareň odpadových vôd, ktorá zabezpečuje zodpovedajúce čistenie odpadových vôd v súlade s povolením na nakladanie s vodami, je zakázané vypúšťať do stokovej siete obsah žump a odpadové vody z domových čistiarní odpadových vôd. Za takýto priestupok okresný úrad uloží pokutu podľa § 40 ods. 2 zákona č. 442/2002 Z. z. od 50 eur do 829 eur.

Podľa § 11 vyhlášky MŽP SR č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných

technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, platí nasledovné:

- malá ČOV alebo žumpa sa buduje tam, kde splaškové odpadové vody nemožno odvádzať do verejnej kanalizácie,
- malá ČOV a žumpa musí byť umiestnená a riešená tak, aby bolo možné výhľadové pripojenie stavby na verejnú kanalizáciu,
- malá ČOV a žumpa sa umiestňuje tak, aby bolo možné vyberať jej obsah,
- najmenšia vzdialenosť malej ČOV a žumpy od studne individuálneho zásobovania vodou je daná slovenskými technickými normami: STN 75 6081 Žumpy na splaškové odpadové vody, STN 75 6402 Malé čistiarne odpadových vôd, STN 75 5115 Studne individuálneho zásobovania vodou,
- do malej ČOV a žumpy nesmie byť odvedená zrážková voda,
- dno a steny žumpy musia byť vodotesné.

Podľa § 36 ods. 18 vodného zákona **malá ČOV do 50 ekvivalentných obyvateľov** predstavuje súbor objektov a zariadení na čistenie splaškových odpadových vôd pred ich vypúšťaním do povrchových vôd alebo do podzemných vôd, alebo pred ich iným použitím s veľkosťou do 50 ekvivalentných obyvateľov a prítokom menším ako 10 m³/deň. Čistiareň odpadových vôd je podľa § 52 ods. 1. písm. e) vodného zákona vodnou stavbou.

Zákon č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 305/2018 Z. z.“) ustanovuje **chránené oblasti prirodzenej akumulácie vôd** (ďalej len „chránená vodohospodárska oblasť“), činnosti, ktoré sú na ich území zakázané, a opatrenia na ochranu povrchových vôd a podzemných vôd prirodzene sa vyskytujúcich v chránenej vodohospodárskej oblasti.

Chránená vodohospodárska oblasť je vymedzené významné územie prirodzenej akumulácie povrchových vôd a podzemných vôd, na ktorom sa prirodzeným spôsobom tvoria a obnovujú zásoby povrchových vôd a podzemných vôd. V § 2 ods. 2 zákona č. 305/2018 Z. z. sú vymenované chránené vodohospodárske oblasti na území Slovenskej republiky. Mapa týchto oblastí je uvedená v prílohe tohto zákona.

Podľa § 3 ods. 3 písm. a) bod 7 zákona č. 305/2018 Z. z. sa v chránenej vodohospodárskej oblasti zakazuje stavať alebo rozširovať stavby hromadnej rekreácie alebo stavby individuálnej rekreácie bez zabezpečenia čistenia komunálnych odpadových vôd.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 305/2018 Z. z. je podmienkou výstavby nehnuteľností, produkujúcich odpadové vody, v aglomerácii výstavba technickej infraštruktúry, ktorou sa zabezpečuje odvádzanie odpadových vôd prioritne prostredníctvom verejných kanalizácií.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 305/2018 Z. z. jedným z opatrení na ochranu vôd v chránenej vodohospodárskej oblasti je zabrániť vypúšťaniu odpadových vôd zo žump do povrchových vôd a zabrániť presakovaniu obsahu žump do podzemných vôd.

2.3. POVOLOVACÍ PROCES

2.3.1. Žumpy

Žumpa podlieha povoľovaciemu procesu podľa stavebného zákona, kde stavebným úradom je obec. Žumpa pri rodinnom dome je považovaná za drobnú stavbu, ktorá má doplnkovú funkciu pre hlavnú stavbu (napr. pre stavbu na bývanie alebo na individuálnu rekreáciu a pod.).

Drobné stavby podľa § 139b ods. 7 písm. b) stavebného zákona sú stavby, ktoré majú doplnkovú funkciu pre hlavnú stavbu, nemôžu podstatne ovplyvniť životné prostredie, sú to podzemné stavby, ktorých zastavaná plocha nepresahuje 25 m² a hĺbku 3 m.

Žumpa sa väčšinou povoľuje spolu so stavbou rodinného domu v konaní stavebného úradu obce. V prípade samostatnej žiadosti na žumpu ako drobnú stavbu postačí ohlásenie stavebnému úradu obce.

Ohlásenie drobnej stavby obsahuje:

- meno, priezvisko (názov) a adresu (sídlo) stavebníka,
- účel, rozsah a miesto stavby,
- druh a parcelné číslo pozemku podľa katastra nehnuteľností,
- ak ide o stavby uskutočňované svojpomocou – vyhlásenie kvalifikovanej osoby, že bude zabezpečovať vedenie uskutočňovania stavby,
- ak sa pri uskutočňovaní stavby majú použiť susedné nehnuteľnosti – vyjadrenie vlastníka danej nehnuteľnosti.

K ohláseniu drobnej stavby sa pripojí:

- doklad, ktorým sa preukazuje vlastnícke alebo iné právo k pozemku,
- jednoduchý situačný výkres v dvoch vyhotoveniach, ktorý obsahuje vyznačenie umiestnenia stavby na pozemku vrátane odstupov od hraníc so susednými pozemkami a od susedných stavieb a stavebné riešenie stavby,
- jednoduchý technický opis stavby,
- rozhodnutia, stanoviská, vyjadrenia, súhlasy, posúdenia alebo iné opatrenia dotknutých orgánov štátnej správy.

POSTUPU ŽIADATEĽA NA VYBUDOVANIE ŽUMPY

Žumpa sa väčšinou povoľuje spolu so stavbou rodinného domu v konaní stavebného úradu obce.

A

Žumpa realizovaná so stavbou rodinného domu

PRED REALIZÁCIOU STAVBY

KROKY

Postup - súčasť stavebného konania pre rodinný dom

B

Žumpa realizovaná ako samostatná drobná stavba

PRED REALIZÁCIOU STAVBY

I. KROK

Ohlásenie drobnej stavby

PREDLOŽIŤ NA:
OBEC

Dôležité:

Jediný spôsob likvidácie odpadových vôd zo žump je ich odvážanie do čistiarne odpadových vôd.

Dôležité:

Vlastník stavby alebo vlastníka pozemku, na ktorom bola povolená žumpa, je povinný pripojiť stavbu alebo pozemok na verejnú kanalizáciu, ak je to technicky možné a nevyžaduje si to neprimerane vysoké náklady. O povinnosti pripojiť sa na verejnú kanalizáciu rozhoduje obec.

2.3.2. Malé ČOV

Na uskutočnenie malej ČOV sa vyžaduje povolenie podľa § 26 vodného zákona podľa podmienok umiestnenia tejto stavby územným rozhodnutím.

Na vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd alebo do podzemných vôd je potrebné povolenie na osobitné užívanie vôd podľa § 21 ods. 1 písm. c) vodného zákona, ktoré je časovo obmedzené a ktoré k prevádzkovaniu zariadenia vyžaduje okrem riadnej a pravidelnej údržby aj pravidelné odbery vzoriek odpadových vôd a ich vyhodnocovanie akreditovaným laboratóriom.

Vecne a miestne príslušným orgánom ŠVS na vydanie povolenia malej ČOV je okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej vodnej správy, ktorý posudzuje každý zámer stavby ešte pred zhotovením projektovej dokumentácie a vydáva vyjadrenie podľa § 28 ods. 1 vodného zákona, či predpokladaná stavba je možná z hľadiska ochrany vodných pomerov a za akých podmienok ju možno uskutočniť a užívať. Orgán štátnej vodnej správy vo svojom vyjadrení určí podmienky, za ktorých je možné realizovať daný typ čistiarne odpadových vôd a uvedie všetky obmedzujúce faktory (napr. povolenie na osobitné užívanie vôd bude na dobu určitú a pod.).

Podľa § 26 ods. 3 vodného zákona pri vodných stavbách má orgán štátnej vodnej správy pôsobnosť stavebného úradu podľa § 120 stavebného zákona s výnimkou pôsobnosti vo veciach územného rozhodovania a vyvlastnenia. Preto sa podľa § 120 ods. 2 stavebného zákona pri stavebnom konaní na vodnú stavbu vyžaduje záväzné stanovisko podľa § 140b stavebného zákona vydané miestne príslušným stavebným úradom, ktorý overuje dodržanie podmienok určených v územnom rozhodnutí. Ak sa územné rozhodnutie nevydáva, špeciálny stavebný úrad povolí stavbu alebo jej zmenu len na základe záväzného stanoviska príslušného orgánu územného plánovania podľa § 16 ods. 1 a 2 stavebného zákona, ktorý overuje dodržanie zastavovacích podmienok určených územným plánom zóny alebo súlad s priestorovým usporiadaním územia a funkčným využívaním územia, ktoré je určené v územnom pláne obce.

Orgán štátnej vodnej správy je dotknutým orgánom v konaní, v ktorom je príslušný stavebný úrad, pričom vyjadrenie orgánu štátnej vodnej správy podľa § 28 vodného zákona sa považuje za záväzné stanovisko. Toto záväzné stanovisko je potrebné v konaní pre vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby napr. rodinného domu, ktorý bude odkanalizovaný do čistiarne odpadových vôd a následne prečistené odpadové vody budú odvádzané cez vsakovací objekt do podzemných vôd, resp. cez výustný objekt do povrchových vôd. To znamená, že aj malá ČOV musí byť umiestnená. Už v územnom konaní musí byť jasné, či malá ČOV môže byť umiestnená a za akých podmienok môže byť stavebne povolená orgánom štátnej vodnej správy, resp. či je možné na základe miestnych podmienok vybudovať iba vodotesnú žumpu.

Dôležitý je výber malej ČOV s ohľadom na miestne podmienky a na riešenie, či vyčistené splaškové odpadové vody budú vypúšťané do povrchových vôd, alebo nepriamym vypúšťaním do podzemných vôd. Takými kritériami sú: zvýšená územná ochrana lokality (z vodohospodárskeho hľadiska chránená vodohospodárska oblasť, zraniteľná oblasť); opatrenia vplyvujúce z plánu manažmentu čistiakových povodí; požiadavky na kvalitu vyčistenej vody, ktorá môže ovplyvňovať výsledky hodnotenia stavu vodného útvaru; vodárenský tok; blízkosť vodárenských nádrží, resp. iných zdrojov vody využívanej na pitné účely; hladina podzemnej vody; zraniteľnosť podložia; kvalitatívne ciele povrchovej vody určenej na závlahy, vody vhodnej pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb. Súčasne je potrebné posúdiť aj ďalšie hľadiská, akými sú: vodnatosť toku; celoročný prietok; počet, rozmiestnenie a kapacita výustných zariadení vo vodnom útvaru s kumulatívnymi účinkami na celok; opakované využívanie vyčistenej vody, najmä z hygienického hľadiska a pod. Pri vypúšťaní vyčistenej odpadovej vody do povrchovej vody sa vyžaduje, aby boli zásadne vypúšťané do zodpovedajúceho recipientu (nie do hydromelioračného kanála, cestnej priekopy, dažďovej kanalizácie).

K žiadosti o stavebné povolenie na malú ČOV sa prikladajú najmä:

- doklady podľa § 8 vyhl. MŽP SR č. 453/2000 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona,
- doklady podľa § 73 ods. 2 vodného zákona,
- a iné doklady potrebné na vydanie povolenia podľa spôsobu vypúšťania, či ide o vypúšťanie do podzemných vôd alebo do povrchových vôd.

Podľa § 21 ods. 2 vodného zákona sa povolenie na osobitné užívanie vôd, ktoré možno vykonávať len s užívaním vodnej stavby, vydá pred vydaním stavebného povolenia na vodnú stavbu alebo súčasne v spoločnom konaní s povolením na vodnú stavbu, ak nejde o existujúcu vodnú stavbu alebo povolenú vodnú stavbu.

Pri vydaní povolenia na osobitné užívanie vôd orgán štátnej vodnej správy vychádza zo spôsobu vyústenia vyčistenej odpadovej vody z malej ČOV, a to:

- do povrchovej vody, kde pre konkrétny recipient musí byť aj po vypúšťaní odpadových vôd zabezpečený dobrý stav vodného útvaru a vodných ekosystémov viazaných na túto vodu;
- nepriamym vypúšťaním do podzemnej vody, na základe predchádzajúceho zisťovania, ktoré môže vykonať len oprávnená osoba.

Povinnosť predchádzajúceho zisťovania sa nevyžaduje na vydanie povolenia na vypúšťanie splaškových odpadových vôd z osamotených obydľí, ktoré nemožno pripojiť na verejnú kanalizáciu, ak sa nachádzajú mimo ochranných pásiem vodárenských zdrojov (§ 37 ods. 5 vodného zákona).

Povolenie na osobitné užívanie vôd vydáva orgán štátnej vodnej správy fyzickým osobám a právnickým osobám na určitý čas.

Podľa § 21 ods. 4 vodného zákona orgán štátnej vodnej správy vydá povolenie:

- na vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd najviac na desať rokov,
- na vypúšťanie odpadových vôd do podzemných vôd najviac na šesť rokov.

Orgán štátnej vodnej správy, ktorý je príslušný na povolenie vodnej stavby, rozhoduje aj o užívaní vodnej stavby vydaním kolaudačného rozhodnutia.

Vybudovanú čistiareň odpadových vôd možno užívať len na základe právoplatného kolaudačného rozhodnutia, ktoré po posúdení žiadosti, predložených dokladov k užívaniu stavby (v súlade s § 17 a § 18 vyhlášky č. 453/2000 Z. z.) a vykonaní kolaudačného konania, vydá príslušný orgán štátnej vodnej správy, ktorý vodnú stavbu povolil.

V rozhodnutí určí orgán štátnej vodnej správy podmienky na užívanie a prevádzku vodnej stavby.

Podľa § 21 ods. 5 vodného zákona orgán štátnej vodnej správy môže platnosť povolenia na vypúšťanie odpadových vôd predĺžiť, ak sa nezmenia podmienky, za ktorých bolo povolenie vydané.

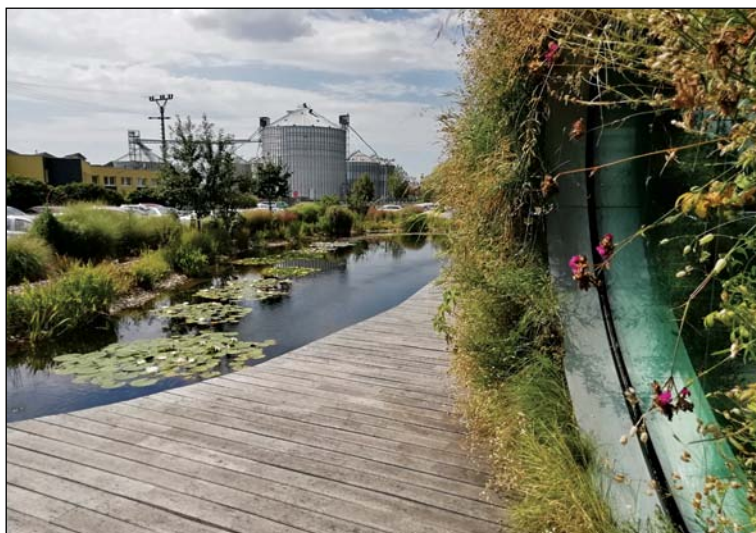
Jedným z predpokladov k predĺženiu platnosti povolenia na vypúšťanie odpadových vôd sú splnené podmienky povolenia na osobitné užívanie vôd, kolaudačného rozhodnutia, výsledky analýz vyčistených odpadových vôd, ktoré preukážu splnené požadované limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia a zistenie, či je v danej lokalite vybudovaná a uvedená do prevádzky verejná kanalizácia, na ktorú je stavebník zo zákona povinný napojiť sa (§ 36 ods. 4 vodného zákona a § 23 ods. 2 zákona č. 442/2002 Z. z. atď.).

Dôvodom na nepredĺženie platnosti povolenia, a teda zmenenými podmienkami podľa § 21 ods. 5 vodného zákona, za ktorých bolo povolenie vydané, môže byť nedodržanie povolenia na osobitné užívanie vôd (nedodržanie množstva vypúšťaných odpadových vôd, limitných hodnôt ukazovateľov znečistenia, početnosti odberov vzoriek, nepreukázanie protokolov o skúške rozborov vzorky odpadovej vody), nedodržanie podmienok kolaudačného rozhodnutia, ako aj zmena vodných pomerov v dotknutom území a v neposlednom rade vybudovaná a uvedená do prevádzky verejná kanalizácia.

Podľa § 24 ods. 1 vodného zákona orgán štátnej vodnej správy môže z vlastného podnetu ním vydané povolenie na osobitné užívanie vôd zmeniť alebo zrušiť za určitých podmienok, najmä ak pri výkone povolenia na osobitné užívanie vôd dôjde k závažnému alebo opakovanému porušeniu povinností určených vodným zákonom alebo určených na jeho základe, alebo ak oprávnený nevyužíva vydané povolenie na osobitné užívanie vôd bez vážneho dôvodu dlhšie ako dva roky.

Domova čistiareň odpadových vôd (Foto: www.aquatec.sk)

Fasádová koreňová čistiareň odpadových vôd (Foto: Renáta Grófová)

2.4. NÁVRH POSTUPU STAVEBNÍKA (ŽIADATEĽA) NA VYBUDOVANIE MALEJ ČOV (PRI RODINNOM DOME AJ PRI REKREAČNOM DOME)

Podanie žiadosti o povolenie malej ČOV pozostáva z nasledovných krokov:

I. krok

Stavebník podáva **žiadosť na vydanie územného rozhodnutia o umiestnení stavby** na stavebný úrad obce.

Žiadosť na vydanie územného rozhodnutia obsahuje najmä:

- meno, priezvisko (názov) a adresu (sídlo) stavebníka (navrhovateľa),
- predmet územného rozhodnutia so stručnou charakteristikou územia,
- zoznam všetkých známych účastníkov územného konania,
- druhy a parcelné čísla pozemkov podľa katastra nehnuteľností s uvedením vlastníckych a iných práv, ktorých sa územné rozhodnutie týka.

K žiadosti stavebník priloží najmä tieto doklady:

- situačný výkres na podklade katastrálnej mapy so zakreslením predmetnej stavby,
- projektovú dokumentáciu,
- záväzné stanovisko okresného úradu, odboru štátnej vodnej správy podľa § 28 vodného zákona k zámeru, či je predpokladaná stavba možná a za akých podmienok ju možno uskutočniť a užívať,
- ďalšie doklady, ak si ich stavebný úrad obce vyžiadal.

Stavebný úrad obce vydá rozhodnutie o umiestnení stavby, resp. oznámi, že sa rozhodnutie o umiestnení stavby nevyžaduje.

II. krok

Žiadosť o stavebné povolenie podáva stavebník na príslušný okresný úrad, odbor štátnej vodnej správy (špeciálny stavebný úrad pre vodné stavby), spolu so **žiadosťou o povolenie na osobitné užívanie vôd** podľa § 21 vodného zákona.

Žiadosť o stavebné povolenie a povolenie na osobitné užívanie vôd obsahuje najmä:

- meno, priezvisko (názov) a adresu (sídlo) stavebníka,
- druh, účel a miesto stavby, predpokladaný termín dokončenia stavby,
- parcelné čísla a druhy (kultúry) stavebného pozemku s uvedením vlastníckych alebo iných práv podľa katastra nehnuteľností a parcelné čísla susedných pozemkov a susedných stavieb alebo ostatných pozemkov, ktoré sa majú použiť ako stavenisko,
- meno, priezvisko (názov) a adresu (sídlo) projektanta,
- údaj o tom, či sa stavba uskutočňuje zhotoviteľom alebo svojpomocou,
- základné údaje o stavbe, jej členení, technickom zariadení, budúcej prevádzke a jej vplyve na životné prostredie a zdravie ľudí a o súvisiacich opatreniach,
- zoznam účastníkov stavebného konania, ktorí sú stavebníkovi známi.

K žiadosti o stavebné povolenie a povolenie na osobitné užívanie vôd sa prikladajú najmä:

- doklady, ktorými stavebník preukazuje, že je vlastníkom pozemku alebo stavby, alebo má k pozemku či stavbe iné právo, ktoré ho oprávňuje zriadiť na pozemku požadovanú stavbu,
- projektová dokumentácia stavby (projekt stavby) vypracovaná oprávnenou osobou,
- rozhodnutia, stanoviská, vyjadrenia, súhlasy, posúdenia alebo iné opatrenia dotknutých orgánov štátnej správy a obce,
- doklady o rokovaníach s účastníkmi stavebného konania, ak sa konali pred podaním žiadosti,
- právoplatné územné rozhodnutie a overenie dodržania podmienok určených v územnom rozhodnutí,

- záväzné stanovisko podľa § 140b vydané miestne príslušným stavebným úradom, ktorý overuje dodržanie podmienok určených v územnom rozhodnutí,
- ak ide o stavbu uskutočňovanú svojpomocou, vyhlásenie stavebného dozoru alebo kvalifikovanej osoby, že bude zabezpečovať odborné vedenie uskutočňovania stavby,
- hydrogeologický posudok oprávnenej osoby (hydrogeológa),
- vyjadrenie Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p.,
- ďalšie doklady, ak si ich špeciálny stavebný úrad vyžiadal.

III. krok

Po vydaní stavebného povolenia a vybudovaní stavby požiada stavebník o kolaudáciu stavby (**žiadosť o vydanie kolaudačného rozhodnutia**).

Žiadosť o kolaudáciu obsahuje najmä:

- meno, priezvisko (názov) a adresu (sídlo) stavebníka,
- označenie a miesto stavby,
- dátum a číslo stavebného povolenia alebo povolenia zmeny stavby pred jej dokončením,
- predpokladaný termín dokončenia stavby,
- opis a odôvodnenie vykonaných odchýlok od územného rozhodnutia a stavebného povolenia.

K návrhu na vydanie kolaudačného rozhodnutia sa podľa potreby pripojí najmä:

- projekt skutočného vyhotovenia stavby,
- kópia právoplatného stavebného povolenia,
- stanoviská, vyjadrenia, súhlasy, posúdenia alebo iné opatrenia dotknutých orgánov štátnej správy,
- odovzdávací a preberací protokol stavby,
- atesty a certifikáty použitých materiálov,
- vyhlásenie stavebného dozoru, ak bola stavba uskutočňovaná svojpomocne,
- ďalšie doklady, ak si ich špeciálny stavebný úrad vyžiadal.

2.5. OBOZNÁMENIE S NOVOU PRÁVNOU ÚPRAVOU V SÚVISLOSTI S POVOĽOVANÍM, ZRIAĐOVANÍM A KONTROLOU PREVÁDZKOVANIA MALÝCH ČOV DO 50 EO

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 359/2022 Z. z. z 26. októbra 2022, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády č. 269/2010 Z. z., bolo v Zbierke zákonov Slovenskej republiky vyhlásené 04. 11. 2022 a je účinné od 15. 11. 2022 (ďalej len „nová právna úprava“).

Novou právnou úpravou sa definujú podmienky povolenia, uskutočnenia a užívania malej ČOV do 50 EO. Rozlišuje sa priestorové hľadisko podľa toho, do akej oblasti sa situuje malá ČOV do 50 EO a časové hľadisko vzťahujúce sa k dĺžke trvania príslušného povolenia na osobitné užívanie vôd podľa § 21 ods. 4 písm. b) alebo d) vodného zákona alebo podľa § 36 ods. 4 vodného zákona (ak už ide o predĺženie povolenia malej ČOV do 50 EO).

Nová právna úprava zavádza podrobnosti o:

- a) kategóriách malých čistiarní odpadových vôd do 50 ekvivalentných obyvateľov, minimálnej účinnosti malých čistiarní odpadových vôd do 50 ekvivalentných obyvateľov,
- b) limitných hodnotách ukazovateľov znečistenia vypúšťaných splaškových odpadových vôd do povrchových vôd a do podzemných vôd,
- c) prevádzke malej čistiarne odpadových vôd do 50 ekvivalentných obyvateľov a prevádzkovom denníku,

POSTUPU ŽIADATEĽA NA VYBUDOVANIE MALEJ ČOV pre potreby domácnosti

PRED REALIZÁCIOU STAVBY

I. KROK	Žiadosť na vydanie územného rozhodnutia o umiestnení stavby	PREDLOŽIŤ NA: OBEC
II. KROK	Žiadosť o stavebné povolenie	OKRESNÝ ÚRAD
	Žiadosť o povolenie na osobitné užívanie vôd	OKRESNÝ ÚRAD

PO REALIZÁCII STAVBY

III. KROK	Žiadosť o vydanie kolaudačného rozhodnutia	OKRESNÝ ÚRAD
-----------	--	--------------

Dôležité:

Od 1. 1. 2024 bude povinnosťou vlastníka malej ČOV aj vykonávanie revízie ČOV, vykonávanie monitoringu funkčnosti ČOV a vedenie prevádzkového denník malej ČOV

Dôležité:

Povolenie na stavbu malej ČOV do 50 EO sa môže vydať len na dobu určitú. V oblasti, kde už je centrálné zneškodňovanie odpadových vôd zabezpečené prostredníctvom vybudovanej verejnej kanalizácie, nie je možné využívať malú ČOV do 50 EO okrem prípadov, ak je pripojenie na verejnú kanalizáciu technicky komplikované alebo ekonomicky neprimerane nákladné.

d) revíznom technikovi na kontrolu stavu a funkčnosti malej čistiarne odpadových vôd do 50 ekvivalentných obyvateľov, o osvedčení pre revízneho technika a o minimálnych požiadavkách na vzdelanie a prax pre revízneho technika.

V zmysle novej právnej úpravy malé čistiarne odpadových vôd do 50 ekvivalentných obyvateľov sa realizujú, ak pripojenie nehnuteľnosti na verejnú kanalizáciu nie je technicky možné a vyžaduje si neprimerane vysoké náklady.

Na základe konštrukčno-technologickej skladby sa rozlišujú **dva základné typy malých ČOV do 50 ekvivalentných obyvateľov**, ktoré sú vhodné na čistenie splaškových odpadových vôd z domácnosti:

- „intenzívne“, ktoré podliehajú postupu podľa osobitného predpisu, pracujú na princípe aktivovaného kalu intenzívne prevzdušňovaného vzduchom a
- „extenzívne“, ktoré sú budované na mieste s predradeným predčistením a horizontálnym filtrom alebo s vertikálnym filtrom, pracujú na princípe filtračného lôžka s nárastovou biomasou.

Nová právna úprava definuje **5 základných kategórií malých ČOV do 50 EO** a ich využitie, ktoré sú uvedené v prílohe č. 14b časť A.1. Jednotlivé kategórie sú charakterizované na základe požiadaviek orgánu štátnej vodnej správy na kvalitu vypúšťaných vôd do povrchových vôd, resp. do podzemných vôd. Kategória I spĺňa základné (minimálne) požiadavky na kvalitu vyčistenej vody vypúšťanej do povrchových vôd a do podzemných vôd. Každá ďalšia kategória musí spĺňať kvalitatívne vyššie požiadavky, ktoré zohľadňujú umiestnenie takejto čistiarne odpadových vôd, napr. v chránených vodohospodárskych oblastiach, ochranných pásmach vodárenských zdrojov, pri rekreačných vodných plochách (vody na kúpanie) so zvýšeným odstraňovaním dusíka, resp. fosforu, alebo aj na dodatočnú dezinfekciu vyčistenej vody pre jej prípadnú recykláciu.

Tab. 1 Základné kategórie malých ČOV do 50 EO a ich využitie (podľa prílohy č. 14b časť A.1.1 k NV SR č. 269/2010 Z. z. v znení NV SR č. 359/2022 Z. z.)

Kategória	Popis	Využitie
Kategória I.	Systémy s odstraňovaním organického znečistenia	Kategória spĺňajúca minimálne požiadavky orgánu štátnej vodnej správy na vypúšťanie do povrchových vôd a podzemných vôd.
Kategória II.	Systémy s nitrifikáciou	Kategória spĺňajúca zvýšené požiadavky orgánu štátnej vodnej správy pre podzemné vody a povrchové vody (napríklad limitovanie koncentrácie amoniakálneho dusíka, aby nemohlo dôjsť k narušeniu kyslíkového režimu a k nežiaducemu stavu kvality vôd).
Kategória III.	Systémy s nitrifikáciou a denitrifikáciou	Kategória spĺňajúca zvýšené požiadavky orgánu štátnej vodnej správy, napríklad v chránených vodohospodárskych oblastiach, s požiadavkou na odstraňovanie dusíka, aby nemohlo dôjsť k narušeniu ekosystému a k nežiaducemu stavu kvality vôd.
Kategória +P	Systémy s dodatočným odstraňovaním fosforu	Kategória III. doplnená o požiadavku na zníženie vypúšťania fosforu do problémových oblastí z hľadiska eutrofizácie – jazier, vodárenských tokov a nádrží.
Kategória +D	Systémy s dodatočnou dezinfekciou na zníženie mikrobiologického znečistenia	Kategória III. doplnená o požiadavku na dezinfekciu, na individuálne využitie vyčistenej odpadovej vody na recykláciu.

Malé čistiarnie odpadových vôd sú stavebnými výrobkami, ich certifikácia podlieha nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady č. 305/2011 z 9. marca 2011, ktorým sa ustanovujú harmonizované podmienky uvádzania stavebných výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje smernica Rady 89/106/EHS. Dosiagnuté výsledky testovania účinnosti malej čistiarnie odpadových vôd v zmysle harmonizovaných európskych noriem výrobca deklaruje vo vyhlásení o parametroch. Účinnosti čistenia v percentách podľa jednotlivých ukazovateľov znečistenia vo vyhlásení o parametroch slúžia na zatriedenie malých čistiární odpadových vôd do kategórie výrobkov podľa toho, či je splnená podmienka minimálnej účinnosti čistenia pre kategórie výrobkov označovaných CE v percentách pre vypúšťanie vyčistených odpadových vôd do povrchových vôd. **Minimálne účinnosti čistenia malých ČOV do 50 EO** pre kategórie výrobkov označovaných CE v percentách sú uvedené v prílohe č. 14b v tabuľke časť A.2.1 pre vypúšťanie vyčistených odpadových vôd do povrchových vôd a v tabuľke časť A.2.2 pre vypúšťanie vyčistených odpadových vôd do podzemných vôd.

V oblasti, kde už je centrálné zneškodňovanie odpadových vôd zabezpečené prostredníctvom vybudovanej verejnej kanalizácie, nie je možné využitie malej čistiarnie odpadových vôd do 50 ekvivalentných obyvateľov okrem prípadov, ak je pripojenie na verejnú kanalizáciu technicky komplikované alebo ekonomicky neprimerane nákladné.

Prednostne sa vyčistené odpadové vody z malých ČOV do 50 ekvivalentných obyvateľov vypúšťajú do povrchových vôd, pričom je potrebné zabezpečiť možnosť odberu vzoriek na kontrolu. Ak to z rôznych dôvodov nie je možné (napr. vzdialenosť od vodného toku, technické prekážky, finančná náročnosť a pod.), teda pri nutnosti vypúšťania vyčistených odpadových vôd z malých ČOV do 50 ekvivalentných obyvateľov do podzemných vôd, je potrebné zabezpečiť možnosť odberu vzoriek na kontrolu požadovaných parametrov a zrealizovať vsakovací objekt. **Odber vzoriek na kontrolu** bude zabezpečený prostredníctvom akreditovaného laboratória, ktoré bude dané vzorky vypúšťaných vyčistených odpadových vôd analyzovať, čoho výsledkom bude protokol o skúške vzorky s jednotlivými ukazovateľmi znečistenia podľa rozhodnutia orgánu štátnej vodnej správy.

V prílohe č. 6 v tabuľke časti A.1.1 a A.2. sú uvedené **limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia vypúšťaných splaškových odpadových vôd do povrchových vôd a do podzemných vôd** pre malé ČOV do 50 EO.

Tab. 2 Minimálne účinnosti čistenia malých ČOV do 50 EO pre kategórie výrobkov označovaných CE v percentách pre vypúšťanie vyčistených odpadových vôd (podľa prílohy č. 14b časť A.2.1. a časť A.2.2 NV SR č. 269/2010 Z. z. v znení NV SR č. 359/2022 Z. z.)

Kategória výrobku CE	CHSK _{cr} [%]	BSK ₅ [%]	N-NH ₄ ⁺ [%]	N _{celk} [%]	P _{celk} [%]
pre vypúšťanie do povrchových vôd					
Kategória I.	-	80	-	-	-
Kategória II.	-	85	75	-	-
Kategória III.	75	85	80	70	-
Kategória +P	75	85	80	-	80
pre vypúšťanie do podzemných vôd					
Malá ČOV	85	90	-	50	40

Podľa prechodného ustanovenia novej právnej úpravy požiadavky o kategóriách, minimálnej účinnosti, limitných hodnotách ukazovateľov znečistenia vypúšťaných splaškových odpadových vôd do povrchových vôd a do podzemných vôd a prevádzke malej ČOV do 50 ekvivalentných obyvateľov sa uvedú do súladu so znením účinným od 15. novembra 2022 najneskôr do 1. januára 2024.

Tab. 3 Limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia vypúšťaných splaškových odpadových vôd do povrchových vôd pre malé ČOV do 50 EO (podľa prílohy č. 6 časť A 1.1 NV SR č. 269/2010 Z. z. v znení NV SR č. 359/2022 Z. z.)

	CHSK _{Cr} (mg/l)	BSK ₅ (ATM) (mg/l)	NL (mg/l)	N-NH ₄ (mg/l)	N _{celk} (mg/l)	P _{celk} (mg/l)	E. coli (KTJ/100 ml)	Entero koky (KTJ/100 ml)
"m" (mg/l)								
Kategória I.		70						
Kategória II.		50	50	30				
Kategória III.	150	40	40	20	40			
Kategória +P	150	40	40	20	40	4		
Kategória +D	150	40	40	20	40	4	150	100

Tab. 4 Limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia vypúšťaných splaškových odpadových vôd do podzemných vôd pre malé ČOV do 50 EO (podľa prílohy č. 6 časť A 2 NV SR č. 269/2010 Z. z. v znení NV SR č. 359/2022 Z. z.)

	CHSK _{Cr} (mg/l)	BSK ₅ (ATM) (mg/l)	NL (mg/l)	N-NH ₄ (mg/l)	N _{celk} (mg/l)	P _{celk} (mg/l)	E. coli (KTJ/100 ml)	Entero koky (KTJ/100 ml)
"m" (mg/l)								
Kategória I.		40	40					
Kategória II.		40	40	20				
Kategória III.	125	40	40	15	25			
Kategória +P	125	40	40	15	25	4		
Kategória +D	125	40	40	15	25	4	150	100

Odvoz kalu zabezpečuje vlastník malej čistiarne odpadových vôd do 50 ekvivalentných obyvateľov prostredníctvom oprávnenej osoby podľa § 36 ods. 4 vodného zákona, ktorá zabezpečuje odvoz odpadových vôd a kalu (fekálnym vozidlom) do čistiarne odpadových vôd. Odvoz kalu má byť zaznamenaný v prevádzkovom denníku malej ČOV do 50 EO.

Prevádzku malej ČOV do 50 ekvivalentných obyvateľov vykonáva jej vlastník podľa rozhodnutia orgánu štátnej vodnej správy a podľa návodu uvedeného v prevádzkovom poriadku a doporučení od výrobcu.

Prevádzka malej ČOV do 50 ekvivalentných obyvateľov zahŕňa pravidelnú kontrolu stavu a funkčnosti, údržbu, pravidelný odvoz kalu, evidenciu o odvoze kalu oprávnenu osobou a diaľkový monitoring funkčnosti.

Novou právnou úpravou sa definujú podmienky na vzdelanie a prax pre **revízneho technika** ako odborne oprávnenej osoby s osvedčením na kontrolu stavu a funkčnosti malej ČOV do 50 EO, ktorý sa zúčastnil odborného preškolenia s periodickým overením znalostí o prevádzke malej ČOV do 50 EO. Osvedčenie pre výkon revízneho technika získa u poverenej osoby podľa § 53 ods. 2 vodného zákona, ktorú určilo ministerstvo (STU Stavebná fakulta KZEI). Vyžaduje sa minimálne úplné stredné odborné vzdelanie príslušného technického alebo prírodovedného zamerania a najmenej päťročná

odborná prax v príslušnom vodohospodárskom odvetví alebo obdobnom technickom odvetví. Zoznam revíznych technikov bude zverejnený na webovom sídle osvedčovateľa. Odborné preškolenie vykoná osoba poverená ministerstvom každé 3 roky. Vzor osvedčenia pre revízneho technika je uvedený v prílohe č. 14a.

Podľa § 53 ods. 2 vodného zákona vlastník malej ČOV do 50 ekvivalentných obyvateľov je povinný vykonávať raz za rok bez diaľkového monitoringu a raz za dva roky s diaľkovým monitoringom technickú revíziu a výsledky týchto revízií odovzdávať do 30. januára nasledujúceho roka orgánu štátnej vodnej správy. Vlastník malej ČOV do 50 ekvivalentných obyvateľov je povinný odstrániť nedostatky v lehote do 60 dní od vykonanej technickej revízie. Technickú revíziu vlastník malej ČOV do 50 ekvivalentných obyvateľov uskutočňuje prostredníctvom revízneho technika. Revízny technik je oprávnená osoba s osvedčením na kontrolu stavu a funkčnosti malej ČOV do 50 ekvivalentných obyvateľov. Osvedčenie pre revízneho technika vydáva osoba poverená ministerstvom § 59 ods. 1 písm. z) vodného zákona fyzickej osobe po absolvovaní preškolenia s periodickým overením znalostí a splnenia požiadavky na vzdelanie a prax.

Technická revízia malej ČOV do 50 EO je nový nástroj kontroly na zabezpečenie odborného prevádzkovania prostredníctvom oprávnenej osoby – revízneho technika, t. j. aby sa predišlo prípadnému ohrozeniu životného prostredia, napr. neodbornou alebo zanedbanou údržbou a prevádzkou malej ČOV do 50 EO, prípadne nakladaním s kalom vznikajúcim v malej ČOV.

Technickú revíziu vykonáva revízny technik raz za rok bez diaľkového monitoringu a raz za dva roky s diaľkovým monitoringom. Technická revízia zahŕňa vizuálnu kontrolu celkového stavu súboru objektov a zariadení malej ČOV do 50 EO, posúdenie spôsobu prevádzkovania malej ČOV do 50 EO v súlade s rozhodnutím orgánu štátnej vodnej správy a kontrolu prevádzkového denníka. Výsledkom technickej revízie je protokol o technickej revízii malej ČOV do 50 EO.

Revízny technik zistí skutkový fyzický stav malej ČOV do 50 EO vrátane všetkých pridružených objektov (napr. výustný objekt, vsakovacie zariadenie atď.). Kontroluje spôsob prevádzkovania a dosiahnuté výsledky odberu vzoriek v porovnaní s limitnými hodnotami ukazovateľov v rozhodnutí orgánu štátnej vodnej správy a kontroluje vedenie prevádzkového denníka.

Revízny technik zhrnie výsledky kontroly do protokolu o technickej revízii malej ČOV do 50 EO. Pri stanovení potrebnej frekvencie technickej kontroly sa zohľadňovala veľkosť malej čistiare odpadových vôd, technologická náročnosť a existencia diaľkového monitoringu. Diaľkový monitoring prevádzky malej čistiare odpadových vôd je nástroj, s ktorým sa dá zabezpečiť neustály dohľad nad prevádzkou malej čistiare odpadových vôd, a preto technickú revíziu stačí vykonať s nižšou frekvenciou.

Prevádzkový denník môže mať formu písomného záznamu, elektronického záznamu alebo zoznamu zápisov s uvedením dátumov o sledovaní prevádzky malej ČOV do 50 ekvivalentných obyvateľov. Prevádzkový denník obsahuje záznam o:

- a) vykonaní údržby,
- b) vykonanom odbere vzorky a protokol o skúške vzorky vyčistenej odpadovej vody z malej čistiare odpadových vôd do 50 ekvivalentných obyvateľov,
- c) odvoze kalu,
- d) poruchách, vykonaných opravách a mimoriadnych udalostiach a zásahoch, ktoré sa vykonali na danom zariadení.

Prevádzkový denník malej ČOV si vedie vlastník malej ČOV, ktorý takto dokumentuje trvalú starostlivosť o malú čistiare odpadových vôd a jej prevádzku.

Tab. 5 Stručný prehľad základných povinností vlastníka malej ČOV do 50 EO podľa NV SR č. 269/2010 Z. z. v znení NV SR č. 359/2022 Z. z.

Povinnosti vlastníka malej ČOV	NV SR č. 269/2010 Z. z. v znení NV SR č. 359/2022 Z. z.
Vykonávať prevádzku malej ČOV podľa rozhodnutia orgánu štátnej vodnej správy a podľa návodu uvedeného v prevádzkovom poriadku a doporučení od výrobcu.	§ 5a ods. 10
Vykonávať pravidelnú kontrolu stavu a funkčnosti malej ČOV, údržbu, pravidelný odvoz kalu, evidenciu o odvoze kalu oprávnenou osobou a diaľkový monitoring funkčnosti.	
Vykonávať raz za rok bez diaľkového monitoringu a raz za dva roky s diaľkovým monitoringom technickú revíziu a výsledky týchto revízií odovzdávať do 30. januára nasledujúceho roka orgánu štátnej vodnej správy (okresný úrad).	§ 53 ods. 2 vodného zákona
V prípade zistenia nedostatkov, je vlastník malej ČOV povinný odstrániť nedostatky v lehote do 60 dní od vykonanej technickej revízie.	
Technickú revíziu vlastníci uskutočňujú prostredníctvom revízneho technika.	
Viesť prevádzkový denník malej ČOV	§ 5a ods. 13
Zabezpečovať odvoz kalu fekálnym vozidlom do ČOV a odvoz zaznamenať v prevádzkovom denníku malej ČOV	§ 5a ods. 14

3. ČASTO KLADENÉ OTÁZKY

Odpovede na otázky majú iba informatívny charakter. Autorom otázky je občan, obec alebo orgán štátnej vodnej správy (ďalej „orgán ŠVS“), ktorí pri formulovaní otázky mali na mysli konkrétny prípad alebo problém. Odpovede nie sú právne záväzné, nakoľko konajúci úrad musí v súlade s príslušnou legislatívou prihliadať na miestne podmienky, schválené koncepcné dokumenty, štúdie a záväzné dokumentácie pre danú lokalitu.

3.1. STUDNE PRI RODINNÝCH DOMOCH

Otázka 1

Stavebník plánuje postaviť 5 rodinných domov s infraštruktúrou. Verejný vodovod je vybudovaný vo vzdialenosti nad 100 m. Rodinné domy zatiaľ, podľa stavebníka, nebudú pripojené na verejný vodovod, ale každý dom bude mať vybudovanú samostatnú vrtanú studňu, ktorú tiež bude stavať stavebník – právnická osoba. Má orgán ŠVS povoliť tieto studne a tiež ich odber? Odber má byť povolený ako suma všetkých odberov zo studní, alebo pre každý dom zvlášť, keďže sa predpokladá, že domy budú predané fyzickým osobám?

Odpoveď: Orgán ŠVS musí zistiť, ako je schválený územný plán obce pre danú lokalitu. Ak je navrhnutý verejný vodovod, orgán ŠVS má vo vyjadrení podľa § 28 ods. 1 vodného zákona trvať na predĺžení verejného vodovodu. V dnešných časoch veľkého sucha je to aj ochrana budúcich vlastníkov nehnuteľností, aby mali zaručený prívod pitnej vody verejným vodovodom. Ak už v územnom konaní odsúhlasil orgán ŠVS riešenie so studňami, je potrebné povoliť každú studňu a jej odber jednotlivo, t. j. povoliť pre každú studňu samostatný odber. Podľa § 63 ods. 1 vodného zákona studne pri rodinných domoch povoľuje obec v prenesenom výkone štátnej vodnej správy. Podľa § 63 ods. 2 vodného zákona si môže okresný úrad vyhradiť rozhodovania v prípadoch uvedených v odseku 1, najmä ak ide o územia chránených vodohospodárskych oblastí a územia ochranných pásiem vodárenských zdrojov.

Otázka 2

Je potrebné povolenie na odber povrchových vôd (cisternou z potoka) na polievanie mestskej zelene cca 60 stromov podľa potreby (počasie)? Aké doklady sú potrebné k tomuto povoleniu?

Odpoveď: Odber povrchovej vody cisternou na polievanie mestskej zelene nie je všeobecným užívaním vôd podľa § 18 vodného zákona. Na takýto odber sa vyžaduje povolenie orgánu ŠVS podľa § 21 ods. 1 písm. a) bod 1. vodného zákona. K žiadosti je potrebné uviesť spôsob odberu, napr. ako bude realizovaný príjazd cisterny k vodnému toku, požadované množstvo povrchovej vody, stanovisko SVP, š. p., a ak je správca vodného toku niekto iný ako SVP, š. p., je potrebné aj stanovisko tohto správcu vodného toku. Podľa potreby aj stanovisko orgánu ochrany prírody a pod.

Otázka 3

Vodné toky sú podľa Ústavy SR vo vlastníctve štátu, ale na liste vlastníctva majú vlastníctvo vodných tokov uvedené aj fyzické osoby. Ako v danom prípade postupovať?

Odpoveď: V zmysle čl. 4 ods. 1 Ústavy SR vodné toky sú vo vlastníctve Slovenskej republiky. Pozemok, ktorý tvorí koryto vodného toku je vo vlastníctve štátu, nakoľko je súčasťou vodného toku. Korytom je pozemok tvoriaci dno a brehy: Podľa § 43 ods. 1 vodného zákona „vodným tokom je vodný útvar trvalo alebo občasne tečúcich povrchových vôd po zemskom povrchu v prirodzenom koryte alebo v umelom koryte, ktoré je jeho súčasťou, a ktorý je napájaný z vlastného

povodia alebo z iného vodného útvaru. Vodným tokom sú aj vody v slepých ramenách, mŕtvych ramenách a odstavených ramenách, ak sú ovplyvňované hydrologickým režimom vodného toku, ako aj vody umelo vzduté v koryte. Vodným tokom zostávajú aj povrchové vody, ktorých časť tečie pod zemským povrchom alebo zakrytými úsekmi”.

Z uvedených ustanovení implicitne vyplýva, že aj korytá vodných tokov – ako súčasť jednotlivých vodných tokov – môžu byť, resp. sú iba vo vlastníctve štátu.

Touto problematikou sa zaoberal aj Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“), ktorý v rozsudku NS SR sp. zn. 8 Sžo 38/2007 vyslovil názor, že: „pozemky tvoriace koryto rieky prešli zo zákona do vlastníctva štátu. Aj podľa právnej teórie pozemky tvoriace koryto riek (riečište) mohli byť do 01. 4. 1975 v súkromnom vlastníctve. Vlastníctvo riečišťa dotiaľ, dokiaľ je pod vodou, bolo viac len spočívajúcim (virtuálnym) právom, pretože vykonávanie vlastníckeho práva bolo obmedzené zákonnými ustanoveniami vodného zákona (zák. čl. XXIII:1885 a pozmeňujúci zák. čl. XVIII:1913). Vody, na ktoré sa nevzťahuje banský zákon a predpisy o prírodných liečivých zdrojoch a zdrojoch prirodzene sa vyskytujúcich stolových a minerálnych vôd, (povrchové a podzemné vody) nie sú súčasťou pozemku. Práva k nim upravovala ústava a nadväzne zákon č. 138/1973 Zb. o vodách. Zaradením § 31 ods. 1 do vodného zákona do pojmu vodných tokov boli zahrnuté aj ich korytá, či už prirodzené, upravené alebo umelé (vodné kanály, nádrže a pod.). Vlastnícky to znamenalo ku dňu účinnosti vodného zákona (01. 4. 1975) poštátnenie týchto pozemkov, pričom za pozemky tvoriace prirodzené toky nepatrila náhrada a v ostatných prípadoch patrila náhrada obdobne podľa predpisov o vyvlastnení“.

K evidencii nehnuteľností je potrebné zdôrazniť, že vlastnícke právo k vodnému toku vyplýva priamo z Ústavy SR a zápis v katastri nehnuteľností má len evidenčný charakter. Pokiaľ by v katastri nehnuteľností fyzická osoba figurovala ako vlastník pozemku pod vodným tokom, takýto zápis by s ohľadom na vymedzenie vlastníctva k vodným tokom v Ústave nebol hodnoverný a ako taký by sa v súlade s ustanovením § 71 ods. 3 katastrálneho zákona nesmel používať.

Otázka 4

Podľa ustanovenia § 43 ods. 5 vodného zákona brehovou čiarou prirodzeného koryta je priesečnica vodnej hladiny s príslušnými pozemkami, po ktorú voda stačí pretekať medzi brehmi bez toho, aby sa vylievala do príslušného územia. Brehová čiara umelého koryta je určená v dokumentácii stavebných úprav. Akú hladinu, na akej úrovni možno považovať za brehovú čiaru alebo ako určiť brehovú čiaru v prípade prírodných vodných plôch?

Odpoveď: Pre definovanie brehovej čiary prírodnej vodnej plochy odporúčame uplatniť analogicky definíciu brehovej čiary pri vodnom toku.

V prípade prírodnej vodnej plochy by to mala byť úroveň vodnej hladiny, ktorá je daná vodorysom (úrovňou hladiny), ktorá zodpovedá najnižšiemu bodu (priesečníku) svahu brehu a príslušného pozemku, ktorým by sa voda z prírodnej vodnej plochy začala rozlievať na okolité územie.

Pri prírodnom vodnom útvaru ohraničenom vôkol dlhými svahmi, kde nie je možné jednoznačne určiť priesečnicu svahu brehu a okolitého terénu, by to mala byť priesečnica maximálnej zaznamenatej hladiny s okolitými svahmi (vodorys max. hladiny).

3.2. ŽUMPY A MALÉ ČOV

Otázka 5

Čo sa vyžaduje k projektovaniu stavby koreňovej čistiarne odpadových vôd v rámci lokality pre výstavbu 8 rodinných domov (podľa projektovej dokumentácie pre cca 40 osôb)?

Odpoveď: Pre projektovanie koreňových ČOV platia predpisy ako pri ostatných ČOV. Za vypracovanie projektovej dokumentácie je zodpovedný projektant s oprávnením na projektovanie vodných stavieb. V súčasnosti neexistuje na Slovensku legislatíva ohľadne veľkosti potrebnej plochy horizontálneho koreňového filtra. Podľa § 46 zákona č. 50/1976 Zb. projektant vykonáva projektovú činnosť a zodpovedá za správnosť a úplnosť vypracovania dokumentácie podľa § 45 ods. 2. Projektant vypracovaného projektu stavby zodpovedá aj za jeho realizovateľnosť. Statický výpočet musí byť vypracovaný v takej forme, aby bol kontrolovateľný. Projektant je povinný prizvať na vypracovanie častí územnoplánovacích podkladov, návrhu územnoplánovacej dokumentácie alebo projektu stavby ďalších oprávnených projektantov, ak nie je oprávnený niektorú časť vypracovať sám.

Otázka 6

Splaškové odpadové vody z rodinného domu sú prečisťované v domovej čistiarni odpadových vôd a akumulované v nepriepustnej žumppe/nádrži, odpadové vody zo žumpy sú využívané na polievanie/závlahy. Žumpa nemá prepád do podzemných vôd a prebytočné vody budú zo žumpy odvážané. Ide o vodnú stavbu? Ak áno, povolenie na osobitné užívanie má orgán štátnej vodnej správy vydať podľa § 21 ods. 1 písm. c) vodného zákona – vypúšťanie do podzemných vôd? Aké limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia vo vypúšťaných odpadových vodách má orgán štátnej vodnej správy určiť v povolení na vypúšťanie?

Odpoveď: Termínom žumpa označujeme stavebný objekt, resp. drobnú stavbu podľa stavebného zákona, určenú na zhromažďovanie splaškových odpadových vôd. Odpadové vody akumulované vo vodotesných žumpách musia byť zneškodňované v čistiarni odpadových vôd podľa § 36 vodného zákona. Zabezpečenie podmienok na vyprázdňovanie obsahu domových žump v obci a ich zneškodňovanie podľa miestnych podmienok zabezpečuje obec.

Nádrž z hľadiska všeobecného užívania vôd je objektom na zachytávanie zrážkových vôd zo spevnených plôch, na ktorý sa nevyžaduje povolenie ani súhlas orgánu štátnej vodnej správy.

Domová čistiareň odpadových vôd je zariadením na čistenie splaškových odpadových vôd pred ich vypúšťaním do povrchových alebo do podzemných vôd. Je to vodná stavba, na ktorú je potrebné povolenie orgánu štátnej vodnej správy.

Prečistené splaškové odpadové vody musia spĺňať limity podľa prílohy č. 6 nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z. z. pred ich vypustením do povrchových vôd alebo do podzemných vôd, čiže nie pred ich „vypustením“ formou závlahy či polievania plodín alebo trávnik. Vody z ČOV nespĺňajú požiadavky na kvalitu vôd určených na závlahy podľa § 9 vodného zákona. Kvalitu vôd určených na závlahy stanovuje príloha č. 2 nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z. z.

ČOV spájať so žumpou je absurdné, pretože sú to dva rôzne fungujúce individuálne systémy určené na samostatné nakladanie s odpadovými vodami. Ich spoločná kombinácia a funkčné prepojenie nie je prípustné pre projektovanie a realizáciu. Zhromažďovanie prečistených splaškových odpadových vôd v nepriepustnej nádrži odporuje samotnej podstate a účelu ČOV. Tiež z hľadiska povoľovania nie je možné ani žiadať, aby boli povoľované také objekty, pri ktorých nie je jednoznačne stanovené, či sú vodnou stavbou alebo stavebným objektom podľa stavebného zákona.

Otázka 7

Má správca vodného toku v zmysle vodného zákona postavenie účastníka konania v povoľovaní domových ČOV nepriamym vypúšťaním do podzemných vôd (do vsaku)?

Odpoveď: V zmysle § 73 ods. 4 vodného zákona je správca vodného toku účastníkom vodoprávneho konania vo veci povolenia týkajúceho sa vodného toku alebo pobrežných pozemkov. Nakoľko tu ide o vsak do pôdy a následne do podzemných vôd bez priameho alebo nepriameho vplyvu na vodný tok, v tejto súvislosti s povoľovaním vodnej stavby a následného vypúšťania do vsaku aplikuje sa postup podľa § 126 ods. 1 stavebného zákona, t. j.: „Ak sa konanie podľa stavebného zákona dotýka záujmov chránených predpismi, napr. vodného zákona, rozhodne stavebný úrad (tu orgán štátnej vodnej správy okresného úradu) na základe záväzného stanoviska dotknutého orgánu podľa § 140a stavebného zákona, ktorý uplatňuje požiadavky podľa osobitných predpisov (tu vodného zákona).“

Podľa § 140a ods. 1 písm. a) stavebného zákona je ustanovené:

„Dotknutým orgánom podľa stavebného zákona je:

- a) orgán verejnej správy, ktorý je správnym orgánom chrániacim záujmy uvedené v § 126 ods. 1, ak konanie podľa osobitného predpisu upravujúceho jeho pôsobnosť je súčasťou konania podľa tohto zákona, má naň nadväzovať alebo s ním súvisí,
- b) obec, ak nie je stavebným úradom podľa tohto zákona a konanie sa týka pozemku alebo stavby na jej území, okrem stavby diaľnice alebo rýchlostnej cesty,
- c) vlastník siete a zariadení technického vybavenia územia a iná právnická osoba, ak to ustanovuje osobitný predpis“ (odkaz o. i. aj vodný zákon).

Podľa § 140a ods. 3 stavebného zákona:

„Dotknuté orgány v konaniach podľa stavebného zákona chránia záujmy uvedené v § 126 ods. 1 v rámci svojej pôsobnosti najmä tým, že majú právo nazerať do spisov, podávať záväzné stanoviská podľa § 140b stavebného zákona, zúčastňovať sa na ústnom pojednávaní a miestnej obhliadke a vykonávať so stavebným úradom spoločné úkony podľa tohto zákona.“

Podľa § 140b ods. 1 stavebného zákona:

„Záväzné stanovisko je na účely konaní podľa stavebného zákona stanovisko, vyjadrenie, súhlas alebo iný správny úkon dotknutého orgánu, uplatňujúceho záujmy chránené osobitnými predpismi, ktorý je ako záväzné stanovisko upravený v osobitnom predpise. Obsah záväzného stanoviska je pre správny orgán v konaní podľa tohto zákona záväzný a bez zosúladenia záväzného stanoviska s inými záväznými stanoviskami nemôže rozhodnúť vo veci.“

Podľa § 140b ods. 2 stavebného zákona:

„Dotknutý orgán je oprávnený uplatňovať požiadavky v rozsahu svojej pôsobnosti ustanovenej osobitným predpisom. Vo svojom záväznom stanovisku je povinný vždy uviesť ustanovenie osobitného predpisu, na základe ktorého uplatňuje svoju pôsobnosť, a údaj, či týmto záväzným stanoviskom zároveň nahrádza stanovisko pre konanie nasledujúce podľa tohto zákona.“

Povoľujúci správny orgán – tu orgán štátnej vodnej správy je povinný v zmysle uvedenej časti právnej úpravy stavebného a vodného zákona, resp. správneho poriadku skúmať a zisťovať rozsah pôsobnosti, a na ktorého základe ustanovenia osobitného predpisu – vodného zákona si správca vodného toku uplatňuje požiadavky vo svojom stanovisku. V tomto je v prípade vypúšťania odpadových vôd z DČOV do vsaku dotknutým orgánom a nie účastníkom konania.

Otázka 8

Kto je príslušným orgánom štátnej vodnej správy na vydanie povolenia na vypúšťanie „odpadových vôd“ z bazénov pri rodinných domoch?

Odpoveď: Bazén pri rodinnom dome nie je vodnou stavbou, a teda nevyžaduje povolenia podľa § 26 ods. 1 a 21 ods. 1 vodného zákona. Napr. v prípade zásobovania bazénu vodou zo studne je studňa vodnou stavbou a povoľuje ju v prenesenom výkone štátnej vodnej správy podľa § 63 ods. 1 vodného zákona obec, ktorá vydá aj povolenie na odber podzemných vôd podľa § 21 ods. 1 písm. b) bod 1 vodného zákona. Bazén povoľuje stavebný úrad príslušnej obce, ktorý si pri jeho povoľovaní vyžiada stanovisko prevádzkovateľa verejnej kanalizácie, ak sa budú vypúšťať vody do verejnej kanalizácie. Ak sa voda vypustí/vypúšťa do vodného toku, je potrebné stanovisko správcu vodného toku.

Otázka 9

Je potrebné pri povoľovaní vypúšťania vôd z povrchového odtoku (dažďové vody) do podzemných vôd prostredníctvom vsakovacích zariadení požadovať hydrogeologické posúdenie vsakovacích pomerov? Pri vsakovaní nepostačuje čerpacia skúška, resp. protokol o vykonanom meraní koeficientu filtrácie? Žiadatelia argumentujú výškou nákladu na vyhotovenie hydrogeologického posudku cca 1 600 €, pri čerpacej skúške je to cca 300 €.

Odpoveď: Napriek tomu, že vo vodnom zákone nie je exaktne uvedené, že sa vyžaduje hydrogeologický posudok vypracovaný oprávnenou osobou podľa geologického zákona, hydrogeologický posudok je potrebný na posúdenie nielen vsakovacích pomerov, ale oprávnený hydrogeológ tiež posúdi, či nebudú vsakovaním nepriaznivo ovplyvnené vodné pomery v okolí vsakovania, napr. nedôjde k vlnutiu blízkych nehnuteľností a pod. Zároveň pripomíname, že v zmysle čl. 4 usmernenia MŽP SR č. 1/2021-4 zo dňa 18. 10. 2021, pokiaľ odvádzané vody z povrchového odtoku neobsahujú znečisťujúce látky, nevyžaduje sa povolenie orgánu štátnej vodnej správy na dažďovú kanalizáciu a vsakovací objekt, ani povolenie podľa § 21 ods. 1 písm. d) vodného zákona na vypúšťanie do podzemných vôd. Všetky objekty povoľuje stavebný úrad, ktorý si musí zabezpečiť dostatočné podklady na rozhodovanie, či vsakovací objekt je správne naprojektovaný, napr. aj hydrogeologickým posudkom.

Otázka 10

Je stavba plytkého žľabu z betónových žľaboviek popri miestnej komunikácii, ktorý je spojený s telesom cesty a budovaný v rámci úpravy, dostavby a rozšírenia miestnej komunikácie, vodnou stavbou?

Odpoveď: Stavba cestného žľabu nie je vodnou stavbou. Cestný žľab spojený s telesom cesty je súčasťou miestnej komunikácie. Povoľovanie stavieb miestnych komunikácií spolu s ich súčasťami a zmien týchto stavieb je kompetenciou obce podľa § 3a ods. 4 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.

Otázka 11

Podľa čoho určovať, aký počet certifikovaných vývozov odpadových vôd zo žumpy (fekálnym vozidlom) je za rok potrebných?

Odpoveď: Orgán ŠVS môže určovať početnosť odvozov odpadových vôd zo žumpy len orientačne na základe technickej správy zdravotníckej, vypracovanej oprávnenou osobou, s ohľadom na súčasný počet členov domácnosti, objem žumpy, stav vodomeru a ďalšie okolnosti

života jednotlivých domácností, napr. 4-členná rodina pri priemernej spotrebe pitnej vody 100 l na osobu/deň spotrebuje mesačne 12 m³ pitnej vody.

Otázka 12

Ako postupovať, keď počas prerušenia konania niektoré vyjadrenia stratia platnosť?

Odpoveď: Ak počas prerušenia konania niektoré vyjadrenia stratia platnosť, správny orgán musí posúdiť so zreteľom na ich obsah, ako aj dĺžku trvania prerušenia konania, či vyzvať stavebníka na predloženie aktuálnych stanovísk, pričom musí dbať, aby stavebník neutrpel v konaní ujmu.

Otázka 13

Ako postupovať, keď počas prerušenia konania dôjde k zmene projektovej dokumentácie?

Odpoveď: Postup správneho orgánu závisí od rozsahu a formy zmeny projektovej dokumentácie; všeobecne platí postup podľa správneho poriadku.

3.3. VEREJNÉ VODOVODY A VEREJNÉ KANALIZÁCIE

Otázka 14

Podľa § 4 ods. 5 zákona č. 442/2002 Z. z. môže prevádzkovateľ verejného vodovodu určiť odberateľovi osadenie meradla na vodovodnú prípojku. Odberateľ je v tomto prípade povinný vykonať úpravy na vodovodnej prípojke potrebné na osadenie meradla. Aký postup zvolíť v prípade, ak obyvatelia obce nesúhlasia s osadením vodomeroz na vodovodných prípojkách obecného vodovodu? (Obec má nízke vodné a nedostatočné tlakové pomery.)

Odpoveď: Podľa § 17 ods. 3 písm. a) prevádzkovateľ verejného vodovodu je oprávnený požadovať od odberateľa, aby na vlastných zariadeniach vykonal na vlastné náklady nevyhnutné úpravy, ktoré sú potrebné na bezpečnú a spoľahlivú prevádzku verejného vodovodu; inak odberateľ zodpovedá za škodu, ktorú tým spôsobil.

Ak odberatelia pitnej vody z verejného vodovodu odmietajú požiadavku prevádzkovateľa verejného vodovodu, je možné pohroziť sankčným postihom podľa § 40 ods. 1 písm. a) zákona č. 442/2002 Z. z., resp. okresný úrad môže udeliť pokutu v rozsahu od 50 eur do 829 eur podľa § 40 ods. 2 písm. a)

Otázka 15

Ak investor plánuje výstavbu novej individuálnej bytovej výstavby pre menej ako 50 osôb, ktorá sa napojí na existujúci verejný vodovod a verejnú kanalizáciu, môže byť vodovod a kanalizácia považovaná za areálovú?

Odpoveď: Záleží od územného plánu obce, či je v obci naplánovaná ďalšia výstavba. Z dôvodu ochrany vlastníkov budúcich nehnuteľností a možných problémov pri prevádzkovaní týchto tzv. areálových kanalizácií odporúčame budovať verejné siete.

Otázka 16

Rozumieme tomu správne, pokiaľ ide o novelizované ustanovenie § 19 ods. 3 zákona č. 442/2002 Z. z. v nadväznosti na § 36 ods. 5 písm. c) tohto zákona, že okresný úrad vymedzuje pásma ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácie len v prípade, ak ide o extravilán, a zároveň ide o určenie inej vzdialenosti pásma ochrany, ako je uvedené v § 19 ods. 2 zákona č. 442/2002 Z. z.?

Odpoveď: Áno, orgán štátnej správy na úseku verejných vodovodov a verejných kanalizácií vymedzuje zo zákona podľa § 19 ods. 3 pásma ochrany vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stokovej siete verejnej kanalizácie mimo zastavaného územia, ak ide o určenie inej vzdialenosti pásma ochrany, ako je uvedené v § 19 ods. 2 zák. č. 442/2002 Z. z.

Otázka 17

Je v prípade extravilánu pásmo ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácie určené „zo zákona“, t. j. v zmysle § 19 ods. 2 zákona č. 442/2002 Z. z. a § 26 ods. 8 vodného zákona a netreba ho vymedzovať? (Pozn.: Pojem extravilán v otázke považujeme za pojem „zastavané územie“ v zmysle § 19 ods. 2 zákona č. 442/2002 Z. z.)

Odpoveď: Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 442/2002 Z. z. nie je potrebné pásmo ochrany vymedzovať, pásmo ochrany je vymedzené zákonom.

Otázka 18

Ak je potrebné vymedziť pásmo ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácie v extraviláne v inej vzdialenosti, v ktorej fáze povoľovacieho procesu má toto byť zrealizované; ešte pred vydaním územného rozhodnutia?

Odpoveď: Pásma ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácie v mimo zastavanom území sa vymedzujú podľa § 19 ods. 3 zákona č. 442/2002 Z. z., ak to vyplýva z podmienok územného rozhodnutia, teda po vydaní stavebného povolenia na verejný vodovod a verejnú kanalizáciu.

Otázka 19

Sú účastníci konania pri vymedzení pásiem podľa § 19 ods. 3 aj vlastníci pozemkov?

Odpoveď: Áno, účastníkmi konania pri vymedzovaní pásiem ochrany podľa § 19 ods. 3 sú aj vlastníci pozemkov.

Otázka 20

Čo v prípade, keď bude potrebné riešiť zmenu stavby pred dokončením alebo dodatočné povolenie verejného vodovodu, resp. verejnej kanalizácie v extraviláne na iných pozemkoch, ako bolo povolené? Bude platiť, že pásmo ochrany je určené „na základe umiestnenia stavby“, aj keď to nebude podľa podmienok územného rozhodnutia? Sú k zmene stavby/dodatočnému povoleniu stavby v extraviláne, ktorá bude realizovaná inak ako bolo v územnom rozhodnutí/stavebnom povolení, potrebné súhlasy nových vlastníkov (alebo iné práva k pozemkom), aby sa mohlo posúdiť, či stavbu možno dodatočne povoliť? Je možné opätovne rozhodnúť o uskutočnení a prevádzkovaní VV, resp. VK na cudzích pozemkoch bez súhlasu týchto vlastníkov?

Odpoveď: Ak bude orgán štátnej vodnej správy povoľovať zmenu stavby pred dokončením mimo zastavaného územia na iných pozemkoch, ako bolo uvedené v územnom rozhodnutí, je potrebná zmena tohto rozhodnutia. V konaní o dodatočnom povolení stavby podľa § 88a stavebného zákona mimo zastavaného územia sú účastníkmi konania aj vlastníci pozemkov dotknutých zmenou trasy uloženého potrubia, a teda aj zmenou pásiem ochrany verejného vodovodu a verejnej kanalizácie.

Otázka 21

Je možné vysvetliť jednotlivé typy vecných bremien a jednotlivé náhrady za obmedzenia podľa § 20 zákona č. 442/2002 Z. z.?

Odpoveď: Vecné bremená v súvislosti s vodnou stavbou verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie sú obmedzenia vlastníka nehnuteľnosti z dôvodu umiestnenia stavby verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie na jeho pozemku a z dôvodu obmedzenia obvyklého užívania pozemku v určenom pásme ochrany, teda zodpovedajú povinnostiam vlastníka nehnuteľnosti (pozemku) strieť oprávnenia vlastníka verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie alebo ich prevádzkovateľa podľa § 20 ods. 1 zákona č. 442/2002 Z. z. pri dodržaní podmienok podľa § 20 ods. 2 a 3 zákona č. 442/2002 Z. z., ako aj dodržiavať zákazy v rámci pásma ochrany uvedené v § 19 ods. 5 zákona č. 442/2002 Z. z. Spôsoby uplatnenia náhrady a dôvody náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva z titulu umiestnenia vodnej stavby sa uvádzajú v § 20 ods. 7 a 8 zákona č. 442/2002 Z. z. pre prípad jej umiestnenia mimo zastavaného územia obce a v zastavanom území obce. V zastavanom území ide o náhradu v dôsledku určeného núteného obmedzenia užívania časti pozemku v pásme ochrany a mimo zastavaného územia obce ide o náhradu z titulu oprávnenia stavebníka uskutočniť na jeho pozemku stavbu vodovodného potrubia alebo potrubia stokovej siete.

Otázka 22

Podľa § 20 ods. 4 zákona č. 442/2002 Z. z. povinnosti zodpovedajúce oprávneniam podľa § 20 ods. 1 na pozemku mimo zastavaného územia obce sú vecnými bremenami. Okrem iného je tam aj oprávnenie vstupovať v nevyhnutnej miere na pozemok v súvislosti so zriaďovaním verejných vodovodov a verejných kanalizácií. Znamená to, že mimo zastavaného územia netreba v stavebnom konaní preukazovať právo k pozemku v zmysle stavebného zákona?

Odpoveď: Mimo zastavaného územia obce nie je potrebné preukazovať právo k pozemku, na ktorom sa umiestňuje vodovodné potrubie alebo potrubie stokovej siete.

SKRATKY

BSK₅	biologická spotreba kyslíka za 5 dní
ČOV	čistiareň odpadovej vody
EO	ekvivalentný obyvateľ
CHSK_{Cr}	chemická spotreba kyslíka dvojchrómanom
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
NL	nerozpustené látky
NV SR	nariadenie vlády Slovenskej republiky
RD	rodinný dom
ŠVS	štátna vodná správa
STN	slovenská technická norma
STU KZEI	Slovenská technická univerzita v Bratislave, Katedra zdravotného a environmentálneho inžinierstva

LITERATÚRA

- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 359/2022 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 398/2012 Z. z.
- STN 75 5115 Studne individuálneho zásobovania vodou
- STN 75 6081 Žumpy na splaškové odpadové vody
- STN 75 6402 Malé čistiarne odpadových vôd
- Vyhláška Slovenského banského úradu č. 89/1988 Zb. o racionálnom využívaní výhradných ložísk, o povoľovaní a ohlasovaní banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankským spôsobom
- Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 247/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, monitorovania a manažmentu rizík pri zásobovaní pitnou vodou v znení neskorších predpisov
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 453/2000 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona
- Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky
- Zákon č. 538/2002 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečivých kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých predpisov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prírodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Foto: Anna Gaálová

POZNÁMKY

POZNÁMKY

ISBN: 978-80-8213-110-2

